

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 3 (1458) 1978 SAUSIS - JANUARY 19

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

Slavų apsuptyje

Kiekvienas sausis primena mums Klaipėdos atvadavimą atbandančios Lietuvos savanoriškų karių pajėgų. Tiesa, tai buvo jau seniai — prieš 55-rius metus. Per tą laikotarpį ne tik Klaipėda, bet ir Lietuva liko prarasta kaip nepriklausoma valstybė. Atrodo, anoji Klaipėdos problema, pareikalavusi tiek daug rūpesčių, nebeegzistuoja. Taip, ji neegzistuoja senąja savo forma, bet tebėra gyva naujuoju veidu. Kaip miestas ir kraštas ji tebeegzistuoja sovietinės Lietuvos respublikos sudėtyje. Šia savo egzistencija ji, kaip ir visa Lietuva, kelia visos lietuvių tautos egzistencijos klausimą. Juk ne tik Klaipėda su visa sritimi, bet ir visa Lietuva po II D. karo atsidūrė slavų, ypač rusų, apsuptyje. Prieš tai Lietuva buvo tarytum slenkstis tarp Rytų ir Vakarų. Prof. St. Salkauskis ir kiti bandė, remdamiesi tokia geografine erdve, suvokti ir kultūrinę lietuvių tautos misiją. Lietuva, atsiremama vienu sparnu į Rytų, kitu — į Vakarų kultūrą, galėjo svajoti apie savitos kultūros ugdymą, semiantis įkvėpimo iš abiejų pasaulių. Turėtoji būklė betgi pasikeitė: po II D. karo Lietuva neteko vakarinio sparno, nes ji užėmė rusai kolonistai, įsitvirtindami Rytų Prūsijoje. Visos tos Mažosios Lietuvos sritys, į kurias pagristai reikė pretenzijas Didžioji Lietuva, atsidūrė rusų rankose.

KOKS TAD likimas laukia lietuvių tautos naujoje situacijoje? Ar tai bereikšmis pasikeitimas, į kurį neverta kreipti dėmesio? Anaiptol! Tai gyvybinės reikšmės poslinkis, kuris gali fatališkai atsiliepti į tautos gyvenimą. Visų pirma tenka įsidėmėti, kad atsidūrimas slavų apsuptyje ir netekimas vakarinio sparno, atkerta mūsų tautą nuo tiesioginio kontakto su Vakarų kultūra. Rusai kolonistai, apgyvendinti buvusiose Vokietijos žemėse, tapo užtvara, verčiančia lietuvių gyventi priverstinėje izoliacijoje. Sunkinanti aplinkybė yra ta, kad toji izoliacija specialiai palaikoma sovietinės valstybės jėga. Kontaktai su Vakarais labai normuojami — kaip vaistai vaintinėje. Dėlto Vakarų įtaką liko gerokai susilpninta. Ir jeigu ji dar pasiekia lietuvių tautą, tai arba radijo bangomis, arba per kitas slavų tautas. Netekus vakarinio sparno, labai sustiprėjo rytinis ir tapo netgi užgožiančiu. Lietuvių tauta pasidarė beveik sala slavų jūroje, kaip ir kiti baltiečiai. Ar tai reiškia, kad ji gali būti slaviško tvano užlieta? Ar tai reiškia, kad lietuvių tauta gali būti ilgainiui sunaikinta? Galimybė yra visai reali. Juk praeityje mūsų tauta rytuose neteko daugybės savo žmonių, o vakaruose ir pietuose — artimų giminačių prūsų ir jotvingių. Ir kas gali šiandieną tvirtinti, kad panašus pavojus negresia ir dabar?

RYTIETINĖS linkmės mintytojai mano, kad tokio egzistencinio pavojaus lietuvių tautai nėra, nes slavai lietuviams nepavojingi. Slavai, ypač rusai, esą žemės kultūros žmonės ir negali lietuvių nutautinti. Lietuviams ta prasme esą pavojingesni vokiečiai, kurių senos kultūros akivaizdoje lietuvių jaučiasi menkesni ir jai lengviau pasiduoda. Tos linkmės mintytojai yra nuomonės, jei vokiečiai mus okupuotų, greitai nutautintų. Bet vokiečių ar kitų vakariečių kultūros artumas lietuviams kelia augstyn, įgalina pralenkti slavus ir tuo būdu atsilaikyti prieš naikinančią jų įtaką. Vakarietiškos linkmės mintytojai mano, kad rusai pavojingesni, nes linkę naikinti tautas žiauriomis, net fizinėmis priemonėmis. Abi linkmės turi pagrindo, bet dabartinėje situacijoje, t.y. slavų apsuptyje, reikia daugiau vakarietinės orientacijos. Lietuvių tautai tokioje būklėje reikia tapti vakarietiškos kultūros nešėja, pralenkti slavus kultūriname fronte ir tuo būdu sudaryti vidinį tautos imunitetą. Tam reikia nuolatinio kontakto su Vakarais, kuri palaikyti gali padėti ir išeivija. Be to, lietuvių tauta turi apsiginkluoti moraliniu ir tautiniu sąmoningumu. Vien sentimentalus nacionalinio jausmo neužtenka — reikia ugdyti moraliai atsparų ir tautiškai brandų žmogų, regintį tautos situaciją ir pajėgiantį dalyvauti dabarties grumtynėse. O tokia sąmoninga tauta, kad ir maža skaičiumi, neskęs jokiaje jūroje. Ji gali plūduriuoti kaip šapas ir audringoje slavų jūroje. Dėlto dabartinės mūsų tautos apsuptyje nebūtinai yra jos pražūtis. Pavojus išnykti gresia tikrai nesąmoningai tautai, nors ir labai didelei. Pr. G.

Sovietų Sąjungos okupuotos Klaipėdos žvejai profesinio darbo aprangoje. Šį Lietuvos uostą jos kariai išlaisvino 1923 m. sausio 15 d. Sovietinė kariuomenė jį okupavo 1941 m. sausio 24 d. ir iki šiol jame tebeviešpatauja

Ateistų užmojai dabarties Lietuvoj

„Mes prašysime Auščiausiąjį, kad būtų išgirstas tas mūsų pagalbos šauksmas“ — kreipiasi Lietuvos katalikai į užsienio lietuvius

Tai trečioji dalis straipsnio „Lietuvos ir Tarybų Sąjungos religinio gyvenimo problemos“, išspausdinto „LKB Kronikos“ 28 numeryje. Antrašė — „T2“ redakcijos. RED.

Lietuva, dėl savo geografinės padėties ir susiklosčiusių istorinių aplinkybių, yra Katalikų Bažnyčios avanpostas Rytuose. Ji gali atlikti Rytų evangelizacijos uždavinį, pasitarnauti žmoniui, sukurdamas Rytų ir Vakarų kultūrų sintezę. Dėlto Lietuvos religinio gyvenimo lygis Katalikų Bažnyčiai ir Europos istorijai gali turėti nepaprastą reikšmės. Todėl Rom. Katalikų Bažnyčia turėtų būti labai suinteresuota, kad katalikybė Lietuvoje išsilaikytų, bandymuose sustiprėtų ir, ją remiant tinkamu būdu, pasireikštų visu savo gamumu ir būtų pajėgi skirtą jai Apvaizdos ir Bažnyčios misiją atlikti.

Slaptoji ir viešoji Bendrija
Lietuva yra Baltijos valstybė, kurios daugumą gyventojų sudaro katalikai. Net dabar Katalikų Bažnyčia veikia oficialiu ir katakombiniu būdu. Jos veikla dar būtų veiksmingesnė, jeigu ji gautų kitų tikinčiųjų moralinės ir materialinės paramos.

Nežiūrint ilgo, atkaklaus ir žiauraus ateistų persekiojimo, katalikų tikėjimas Lietuvoje yra gyvas. Mes Sv. Tėvui galime pasiūlyti, kad pas mus labai reta kunigų, atsisakančių kunigystės, netrūksta pašaukimų į dvasinį luomą, gyvas eucharistinis gyvenimas, vertinamas Atgailos sakramentas. Jūs turite daug duomenų, kaip drąsiai Lietuvos dvasininkai ir tikintieji gina savo tikėjimą. Mes turime visą eilę kankinių už tikėjimą ir meringaičių, paaukojusių gyvybę, ginant savo nekaltą (stud. Elena Spirgevičiūtė, Stasė Lušaitė, Danutė Burbaitė ir kt.). Mūsų šalyje yra gyva apaštalinio dvasios, trokštančio skleistis katalikų tikėjimą plačiame subedievintame krašte.

Galingai veikia Katalikų Bažnyčia ir katakombiniu būdu: klesti pogrindinė spauda, vyksta platus katekizacijos darbas, nepaisant visokeriopų aukų, ve-

kiu vienuolynai. Netrūksta atsakingų pareigūnų ir net komunistų partijos narių, kad ir slapta išpažinančių tikėjimą. Jie mirdami prašo būti laidojami katalikiškoms apeigoms. Turime keletą vyskupų kankinių: arkivysk. T. Matulionis, M. Reinyš, vysk. V. Borisevičius, P. Ramanauskas. Už ištikimybę Bažnyčiai ištremti vyskupai — J. Steponavičius ir V. Sladkevičius. Apie 600 lietuvių kunigų yra buvę kalėjimuose ir ten nenustoję skleistis Kristaus mokslą.

Griaunamoji veikla
Tačiau Lietuvos ateistai visokiais būdais nenustoją ardę Katalikų Bažnyčios gyvenimą.

1. Pirmoji priemonė sugriauti Katalikų Bažnyčią Lietuvoje — tai uolios ir pastovios ateistų pastangos į Lietuvos Katalikų Bažnyčios hierarchiją praversti asmenis, kurie sutiktų vykdyti jų direktyvas: a. skleistis melagingą informaciją užsieniui apie tariamą tikėjimo laisvę Lietuvoje. Priėmus šią sąlygą, ištremtiems vyskupsams žadama leisti oficialiai eiti savo pareigas; b. padėti klaidinti Vatikaną ir padėti praversti ateistų pagedaujančius kandidatus į vyskupų sostus; c. žlugdyti pastoracinį darbą, ignoruojant Vatikaną II Susirinkimo nutarimus ir naujausius Sv. Tėvo dekretus; d. proteguoti apsilėidusius kunigus, skiriant juos į atsakingas vietas, persekiojti uoliuosius, skiriant juos į užkampius; e. nesirūpinti katekizacija ir t.t.

2. Ateistai trukdo kandidatams stoti į kunigų seminariją, stengiasi užverbuoti stojančiuosius, deda pastangas, kad seminarijoje būtų žemas mokslo ir auklėjimo lygis. Vyskupai negali laisvai skirti nei seminarijos vadovybės, nei profesūros. Ne-

pajėgia iš pareigų atleisti aiškiai toms pareigoms netinkamų asmenų. Klierikams trūksta teologijos vadovėlių. Labai skurdi kunigų seminarijos biblioteka, nepapildoma užsienyje naujai išleistas grynai religinio turinio veikalais. Nenuostabu, kad Kauno kunigų seminarijos mokslo ir dorovinio auklėjimo lygis yra gana žemas. Dažnai jauni kunigai dvasia atsisgauna pradėję eiti kunigo pareigas.

3. Viena iš didžiausių katalikybės ardymo priemonių Lietuvoje yra gerai organizuotas privertinis vaikų auklėjimas bedieviškai, nesiskaitant nei su žmogaus teisių deklaracija, nei su Helsinkio konferencijos nutarimais. Dar ir dabar už vaikų mokymą katekizmo kunigai baudžiami piniginėmis baudomis.

Lietuvos mokytojai įvairiausiomis priemonėmis švietimo ministerijos yra verčiami ateistiškai auklėti jaunimą. Tą darbą dalis mokytojų karjeristų atlieka labai uoliai. Lietuvos ateistų duomenimis, į pradinę mokyklą ateina 70 proc. tikinčių vaikų; vidurinę mokyklą baigia išaugoję tikėjimą tik 30 proc. Toliau tikėjimas griaukiamas augstosiose mokyklose. Visi studentai įpareigojami išeiti vadinamą „mokslinio ateizmo“ kursą.

Kadangi jaunimui draudžiama lankyti bažnyčią, labai trūksta religinės spaudos, todėl didelė dalis jaunimo nėra tiek ateistai, kiek ignorantai. Ateizmo vaisiai — net ateistams susirūpinimą keliais dorovinis jaunimo pakrikimas.

4. Viena iš labiausiai lietuvių tikėjimą ir dorovę žalojančių, žeminančių žmogaus asmenybės priemonių yra masiškas verbatimas būti saugumo agentais visokiomis priemonėmis: įkalbinėjimais, papirkimu, šantažu, grasinimais atleisti iš darbo, gražiausiais pažadais kilti karjeroje, įstoti į aukštąją mokyklą. Nesutinkantieji bauginami visokiomis bausmėmis. Užsiverbavusiems dažnai dovanojamos bausmės už padarytus kriminalus (Nukelta į 3-čią psl.)

Pasaulio įvykiai

NAUJA VYRIAUSYBĖS KRIZĖ ISSAUKE ITALIJOS premjero G. Andreotti atsistatydinimą. Paramą jo mažumos vyriausybei atšaukė komunistai, respublikininkai ir socialistai. E. Berlinguerio vadovaujama kompartija reikalauja koalicinės vyriausybės, kurion būtų įjungti ir komunistai. Krikščionių demokratų partija ši reikalavimą yra atmetusi, bet ji gali būti priversta padaryti nuolaidų, jeigu nepavyks sudaryti naujos vyriausybės, kurią remtų parlamentas. Problemos pradžia tenka laikyti 1976 m. parlamento rinkimus. Juose komunistų partija surinko 37% balsų, taip nusilpnindama krikščionis demokratų bei kitas partijas, kad nė viena jų negali sudaryti daugumos vyriausybės. Premjeras G. Andreotti Italiją valdė nuo 1976 m. su taktiška komunistų parama parlamente. JAV

valstybės departamentas pasisakė prieš komunistų įsileidimą į Italijos ministerių kabinetą. Prez. J. Carteris netgi pasikvietė ambasadorių R. Gardnerį specialiam pasitarimui Vašingtone. Italų kompartijos oficiozas „L'Unita“ griežtai pasmerkė JAV kišimąsi į Italijos vidaus reikalus. Kompartija save įrikiuoja į europinių komunistų gretas, atmesdama betkokią Maskvos įtaką. Problemą sudaro dažnos kairiųjų ir dešiniųjų demonstracijos Romoje. Paskutinėse naujųjų fašistų Socialinio Sąjūdžio demonstracijose kairieji nušovė du jaunuolius ir sunkiai sužeidė trečią. Demonstracijos yra pasmerkęs net ir komunistas Romos burmistras G. C. Araganas. Kairysis jaunimo sparnas yra įsitvirtinęs gimnazijose ir universitetuose. Tarp marksistų ir naujųjų fašistų vyksta beveik nuolatiniai susikirtimai Italijos miestų gatvėse.

Mirė senatorius

Vėžys užbaigė ilgą demokratų partijos senatoriaus H. Humphrey karjerą. Sis liberalių pažiūrų politikas tris kartus nesėkmingai bandė pasidaryti JAV prezidentu, bet su L. B. Johnsonu pasiekė tik viceprezidentūrą. Iškilmingas laidotuvis vėlionui užtikrino jo tvirtas būdas — grįžimas į senatą greičiausiai pasirodys, kai vėžys jau buvo nepagydomas, ir kova už žmogaus teises.

Pasiliko JAV

Rumunas sunkiasvoris boksininkas Mircea Simonas, laimėjęs sidabro medalį Montreale olimpiadoje, pasiprašė globos JAV. Čia jis buvo atvykęs su Rumunijos boksininkų rinktine. Lemtingą žingsnį jis padarė po rungtynių Steline vietovėje, Nevada. Pasilikimo priežastis — noras tapti profesiniu boksininku.

Keturi kosmonautai

Erdvių laboratorijoje „Saliut-6“ aplink žemės rutulį nuo 1977 m. gruodžio 11 d. skrieja du sovietų kosmonautai — J. Romanenka ir G. Grečka. Praėjusią savaitę pas juos „Sojuz-27“ erdvėlaiviu atvyko V. Džanibekovas ir O. Makarovas. „Saliut-6“ laboratorija, sverianti 19 tonų, turi įrenginius prisijungti dvims erdvėlaiviams. Dviejų igulų susitikimas erdvėje yra istorinis žingsnis, matyt, planuotas Spalio revoliucijos šešiasdešimtmečiui, bet pavėluotas dėl pirmojo nesėkmingo skrydžio. Tada kosmonautams nepavyko susijungti su laboratorija ir teko grįžti žemėn. Susi-

jungimo įrenginių klūtis pašalino kosmonautai J. Romanenka ir G. Grečka, pasinaudoję antruoju įėjimu.

Karas Afrikoje

Prez. J. Carteris, lankydamasis Artimuosiuose Rytuose ir Europoje, susilaukė prašymų sovietų įtakai Afrikoje atsverti. Konkreti tai liečia Etiopiją, jos kare su Somalija. Marksistinę Etiopijos diktatūrą remia Sovietų Sąjunga, 225-kiais lėktuvais gabendama ginklus. Jon praėjusią savaitę atskrido Kūbos diktatoriaus F. Castro brolis Raulas. Spėjama, kad jis gali vadovauti etiopiečių ofensyvai Somalijos užimtoje Ogadeno dykumoje. Susirūpinimą vakariečiams kelia strateginė Etiopijos pozicija prie įėjimo į Raudonąją jūrą, galinti užblokuoti naftos tiekimą.

Kietos derybos

Pasaulis su didelėmis viltimis sutiko tiesiogines Egipto ir Izraelio taikos derybas, kurios daug kam buvo netikėtos, nes Izraelio premjeras M. Beginas, pasizymėjęs teroro veiksmais Palestinoje, kai ją valdė Britanija, yra karingesnis už visus lišliolius Izraelio vadus. Derybas su Egipto prez. A. Sadatu jis greičiausiai pasirinko dėl JAV prez. J. Carterio spaudimo. Po abiejų vadų susitikimo pokalbis praėjusią savaitę Kairė pradėjo krašto apsaugos ministeriai E. Weizmanas ir gen. M. Gamassis. Juose išryškėjo įtartinai keista Izraelio laikysena — naujų kaimų steigimas vakarinėje Jordano pakrantėje ir Sinajaus pusiasalyje. Tokių žydiškų kaimų ten jau yra 90 su 5,000 gyventojų. Izraelio premjeras M. Beginas reikalauja, kad jie būtų palikti net ir tuo atveju, kai iš okupuotų sričių pasitrauks Izraelio kariuomenė. Su tokia reikalavimu negali sutikti Egipto prez. A. Sadatas, nes jam tai būtų labai žalinga kapituliacija kitų arabų akys. Pasūlytoji savivalda vakarinės Jordano pakrantės palestiniečiams dabar jau tapo tik daline. Kyla rimtas įtarimas, kad Izraelio premjerui M. Beginui rūpi ne taika, o tik propaganda jos vardu. Izraelis kairiniu požiūriu šiuo metu yra gerokai pranašesnis už kaimynines arabų valstybes dėl Egiptui nutraukto sovietinių ginklų tiekimo. Naujas karas, pradėtas Izraelio, problemų sprendimą atidėtų kelioms dešimtims metų. Tokiu atveju pilnai būtų suprantamas ir naujų žydiškų kaimų steigimas okupuotose arabų žemėse.

Šiame numeryje:

- Slavų apsuptyje
- Dabartiniai Lietuvos pavojai ir išlikimo galimybės
- Ateistų užmojai dabarties Lietuvoje
- Naujausios „LKBK“ informacijos apie religijos priespaudą
- Vatikano Rytų politika nuomonių sankirtoje
- Trečiojo straipsnio dalis, liečianti ir Lietuvą
- Karališkos karūnos, Vengrija ir Lietuva
- Sv. Stepono karūna ir Vengrijos ryšiai su Lietuva
- Zemaičiai tarp mitų ir istorijos
- Dr. J. Jakštas tęsia vertinimą veikalą „Samogitia“
- „Didžioji iliuzija“ Čikagoje
- Reportažas apie VI. Juodeikos veikalą sutiktus
- „Su taščiū pilvu užkariausim pasaulį“
- Zmonių alkis yra sprogdinamoji gyvenimo jėga

KANADOS ĮVYKIAI

Bedarbių armija

Rekordinį bedarbių skaičių atskleidė Kanados statistikos paskelbti 1977 m. gruodžio duomenys. Lyginant su lapkričiu, nedarbas paugo 0,1% ir pasiekė 8,5%. Faktiškai tai reiškia pašalpas gaunančių bedarbių padaugėjimą 42.000 iki 882.000. 1976 m. gruodyje bedarbių buvo mažiau 128.000. Iš dabartinio 882.000 bedarbių skaičiaus net 407.000 yra jaunimo atstovai. Pastovų nedarbo didėjimą liudija pagal sezoninį mastelį skelbiami nuosminkai: 1974 — 5,4, 1975 m. — 6,9, 1976 m. — 7,6, 1977 m. — 8,2, 1978 m. — spėjami 8,4%. Dabartinis 882.000 bedarbių skaičius yra didžiausias nuo 1940 m., kai pasibaigė pasaulinė krizė. Premjerui P. E. Trudeau atostogaujant, pirmasis prabilo darbo min. J. S. Cullenas, pabrėždamas, kad vyriausybė neturi jokių greitų ir stebuklingų priemonių nedarbui sumažinti ir

kad nedarbo problema greičiausiai tęsis iki 1979 m. Pasak jo, niekas neturi gėdytis, jeigu yra netekęs darbo. Į tokį pasiteisinimą karštai reagoavo Toronto dienraščiai — „The Globe and Mail“ ir „Toronto Star“. Jų teigimu, liūdniausia, kad premjero P. E. Trudeau vyriausybė iš viso nesilima jokių priemonių nedarbui sumažinti, nors kanadiečiams baigiasi kantrybė.

Didžiausioji Kanados draudos bendrovė „Sun Life“ nutarė savo vyriausią būstinę iš Montrealio perkelti į Torontą. Sis žingsnis motyvuojamas prancūzų kalbos įstatymo įvedimu, kuris esąs žalingas šiai bendrovei, 90% savo operacijų turinčiai kitose Kanados provincijose ir visame pasaulyje. Joms yra vartojama anglų kalba. Vyriausioji būstinė Montrealyje turi 1.800 tarnautojų ir ten buvo įsteigta dar prieš Kanados konfederaciją (Nukelta į 6 psl.)

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$12, pusmetinė — \$6.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai nušiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$12.00 per year, \$6.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Savikovos plonybės

AL. GIMANTAS

Jūs, kanadiečiai lietuviai, tikriausiai nelabai jaučiate vibracijas, kurias, tegu ir neperdaug garsiai, nuolat sukelia ne tiek žodiniai, kiek rašytiniai pokalbiai tarp Amerikos Lietuvių Tarybos ir JAV Lietuvių Bendruomenės vadovybių.

Neimant į gilius išvedžiojimus, viena yra aišku — nesklaidumai, nesutarimai tarp tų dviejų pačių stambiausių mūsų organizacinių vienetų yra gilūs ir nesiduoda sprendžiami. Būta įvairių pastangų iš vadinamųjų nešališkų sluoksnių, būta tam tikrų užsiangazavimų ir iš pusiau šališkų sferų, tačiau padėtis mažai kuo ir kur pasikeitė. Atrodo, kad abi pusės skiria ne pėdos, bet mylios.

Kokios tų nesutarimų priežastys, kokio dydžio kupstai verčia lietuviškojo vežimo ratus? Kas viso to pagrindu — principai ar asmeninės ambicijos? Ar tai kova už faktinį primatą, ar tik tuščiavidurių išdidimų?

Kaip ten bebūtų, eilinis stebėtojas temato tame pasipiešiojime tragiškai komiška situacija, niekur nevedančią, įstrigusią akligatvį, trukdantį intensyvesnei ir taip reikalingai abiejų tų organų koordinuotai veiklai bei pripažinimui svetimųjų aktyse. Dviguba reprezentacija tėra bereikalingas dvigubumas žygių, kainuojančių ir pinigų, ir energijos, ir iniciatyvos. Nukenčia ir išdrėgumas — turimas jėgas ir talentus neįmanoma pakreipti viena linkme, nes čia pat ar šalimais vis tenka rūpintis tarpusavio varžybomis. Varžytis sporto pasaulyje būtina ir sveika, bet ne sporto arenose tokie pasipardymai starto vietoje išsėmia bei išvargina žaidynių dalyvius.

Tų mūsų svarbių veiksmų va-

dovybėse veikia rimti ir sūbrėdę protai. Niekas negalėtų abejoti jų patriotiniu nusistatymu ir įsitikinimu. Tačiau kur nors, giliau ar paviršiuje, esama babilos, atsparios visokiausiems antibiotikams. Atseit, iš gana aiškių dalykų daromos problemos, trukdantios geresniam susipratimui ar bent išsiaiškinimui.

Padėtį stebint, atrodo, kad, bent iki šiol, Lietuvių Bendruomenė rodo daugiau ryžto ir iniciatyvos kalbėtis, tartis, įieškoti kompromiso su ALTa. Pastarosios pusėje galima užvelgti kažkokį užsispyrimą ar užsibari-kadavimą savojoje pozicijoje, šabloniškai tarant, sėdėjimą prie sustojusio laikrodžio ir manymą, kad jis teberodo tikslų laiką. Jei ši prielaida tikra, nebus sunku suprasti, kodėl vis vėluojama, laukiama, delsiama.

Stai, kad ir ALTos jau nepiramas siūlymas LB įsijungti į ALTą. Tai skamba lyg ir pasityčiojimu iš visos Bendruomenės ir rodo visišką Lietuvių Chartos neskaitymą ar jos reikšmės nesupratimą. Todėl pozityviai ir rimtai atrodo LB vyr. organų pasiūlymas ALTos ir LB susitarimo siekti, įieškant ne įsijungimo, bet ALTos - JAV LB statutinio apsiėjungimo formulės.

Atrodo, tai būtų visai neblogas pradinis taškas gilesniam ir platesniam pokalbiui. Skandalinga ir tiesiog neleistina, kad iki šiol tie mūsų didieji dar vis neranda bendros kalbos. Nenoromis pradėti galvoti apie artėjantį Vasario 16 minėjimą. Jų metu itin aiškėja būti ir nebūti skirtumai tarp "altininkų" ir "bendruomenininkų". Atrodo, kad tai jau tokia JAV lietuvių dalis: visi sustoję ir vėl giedosime "vienybė tezydi". Nors nevienybė mūs kelius lydi. Nejaugi taip bus iki karsto lentos?

A+A

KOSTANTUI NEVULIUI

Suvalkų trikampyje mirus, jo seserim — BIRUTEI ANKUDAVIČIENEI ir BRONEI RUKŠENIENEI su šeimomis Hamiltone reiškiamė gilią užuojautą —

O. P. Derliūnai

A+A

MARIJAI GLIZICKIENEI

mirus, gilaus skausmo prislėgtiems — vyru JUVOZUI, dukteriai IRENAI ir jos šeimai, sūnūs — EDVARDUI ir RICARDUI bei jų šeimoms reiškiamė nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime —

Jadvyga ir Zigmas
Labuckai
Dona ir Jonas
Labuckai

Angelė ir Leonas
Baltučiai
Marija ir Stasys
Lencai

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

Nemokamas pristatymas į namus.

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalimo mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Vatikano Rytų politika nuomonių sankirtoje

DR. PAUL ROTH

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

Casariolis energingai atmeta priekaištą, kad Apaštala Sostas remiasi grynai politiniais motyvais. Jis esąs pasiruošęs ištirti kritiką, tačiau ji turi būti rimta ir sąžininga. Politika "viskas arba niekas" nesanti geriausia ir sunkiose situacijose net moraliniu požiūriu nepriimtina. Katalikų Bendrija skaičiuoja ne metais, bet šimtmečiais. Taip pat Apaštala Sostas šioje srityje nereiškia jokių pretenzijų ir neklaidingumą, bet laukia pasitikėjimo, jog viską daro, atsižvelgdamas į tikrovę, kokia ji yra, svarstydamas krikščioniška išmintimi, kas yra pakeliama ir kas nėra pakeliama, "ko galima atsakyti ir ko negalima atsakyti". Be to, Apaštala Sostas laikosi pagrindinės gairės "Salus animarum suprema lex" — sielų išganymas yra augščiausias įstatymas.

Rūpestis sielomis

Katalikų žinių agentūros 1975. III. 4 išspausdintame arkivyskupo Casarolio pareiškime "Vatikanas kaip tarpininkas. Katalikų Bendrija dalyvauja pasaulio problemose" neina toliau minėtų gairių. Nepaslapstis, kad Hansjakob Stehle turi geras ryšius su arkivyskupu Casarioliu, kad jo knyga buvo prieinami šaltiniai. Bet iš šios knygos, lygiai 400 teksto puslapių (be priedo) tik 56 nagrinėja Vatikano Rytų politiką nuo 1964 iki 1974 m. Taip pat šioje informacinėje knygoje visiškai nepalistas teologinis problemos aspektas. Stehle, panašiai kaip arkivyskupas Casariolis, prieina išvadą: "Nėra jokio pasirinkimo". Pasirinkimo klausimas betgi negali būti diskutuojamas, kai yra permažai informacijos.

1976 m. buvo galima dažnai matyti arkivyskupo Casarolio televizijoje ir girdėti jo argumentus už Apaštala Sosto Rytų diplomatiją. 1976 m. rugpjūčio 22 d. pirmoje televizijos programoje buvo rodomas filmas apie Vatikano "Popiežiaus valstybę". Arkivyskupas Casariolis pabrėžė, kad Vatikano Rytų diplomatija esanti pagrįsta rūpesčiu sielomis. Be to, jis nurodė, kad istorijoje jau būta panašių konfliktų situacijų. Casariolis nurodė į konkordatus, kuriuos popiežius Pijus VII buvo sudaręs su Napoleonu.

Cia negali būti svarstomas klausimas, ar istorinis įvykis gali būti dabarties sprendimo pavyzdys bei pateisinimas. Čia gali būti tik tiek pasakyta, kad XVIII š. pabaigos ir XIX š. pradžios įvykiai iš dalies negali būti lyginami su šiandienine situacija, o iš dalies sugestijonoja neįgiamą sprendimą. Napoleonas juk nesiekė nei Katalikų Bendrijos sunaikinimo, nei "išmirimo". Jis norėjo ją panaudoti tik kaip savo politikos įrankį. Sudarytų konkordatų jis tik iš dalies laikėsi. Jei nebūtų Napoleonas buvęs nugalėtas, tai Katalikų Bendrija būtų likusi pažeminančioje priklausomybėje nuo imperatoriaus.

Trečioji televizijos programa (Bavarijoje) 1976. IX. 27 transliavo kalbą "Prisitaikymas ar pasipriešinimas? Vatikano Rytų politika". Šioje transliacijoje arkivyskupas Casariolis nepateikė jokių naujų požiūrių. Jau minėtas Levitin - Krasnovas šioje transliacijoje pasisakė prieš Apaštala Sosto Rytų diplomatijos laikyseną. Hansjakob Stehle reiškė nuomonę, esą Katalikų Bendrija turi įtikinti Maskvą, kad ji esanti konservatyvi, ne revoliucinė. Kaip šiuo atveju reiktų suprasti žodžius "konservatyvus" ir "revoliucinis", nebuvo diskutuojama. Bet jei su II Vatikano santarba prasidėjo sąjūdis, kuris iš dalies laikomas "progresyviu", tai tokia konservatizmo demonstracija sukelia ginčus pačioje Katalikų Bendrijoje.

Cia priklauso taip pat klausimas, kaip informuojasi atstainieji Apaštala Sosto diplomatai. Negalima jiems priekaištauti, kad jie užsikemša ausis priešingom nuomonėm. Pvz. paties arkivyskupo Casarolio prašymu, Levitin - Krasnovas galėjo jį informuoti. Centrinis Vokiečių Katalikų Komitetas savo 1975. VI. 9 rašte formulavo abejones prieš oficialius pasikalbėjimus bei derybas su Rytų Vokietija ir t.t. Kiek tai turėjo įtakos į sprendimų eigą, nežinoma.

Iš straipsnio "Permaina Vatikano Rytų politikoje?", išspausdinto 1968. IX. 6 "Rheinischer Merkur" laikraštyje, galima spręsti, kad tariamai iš Romos

buvo pašalinta daug jėzuitų ordino Rytų ekspertų, siekiant laikyti juos nuošaliai nuo dabartinio ginčo. Tarp kitko pažymėtina: straipsnio autorius norėjo likti nežinomas, kad jo informatorius Vatikane nepatektų į sunkumus. (Tokia buvo žodinė informacija, kurią gavau).

Valstybė — Vatikanas — vyskupai

Daug svarbesnis yra klausimas, kokie yra ryšiai tarp Apaštala Sosto arba jo Rytų diplomatų ir paliesto krašto dvasiškios. Kad kardinolas Wyszynskis jau seniai jautėsi esąs aplenkiamas, yra žinoma. Stehle mini savo knygoje, kad kardinolas priėmė II Vatikano santarbas (1965) pabaigoje, nieko nepriėmęs, kalbėjo popiežiui apie "pasitikėjimą" ir "supratimo stoką". Pagaliau tai liečia ne tik reikalą, ("Die Herder - Korrespondenz" nr. 12/1974), kad Vatikanas rinktų informacijas, bet taip pat, "kad nesudarytų išpūdis, jog Vatikanas savo pasikalbėjimuose nesiskaito su vietinėmis Katalikų Bendrijos situacijomis ir kad jis veikia aplenkdamas vyskopus".

Tame pačiame "Herder - Korrespondenz" straipsnyje pranešama, jog ateityje kardinolas Wyszynskis nuolat bus informuojamas apie pasikalbėjimus tarp Vatikano ir vyriausybės. "Jei bus laikomasi šio susitarimo ir jeigu jis taps taisykle deryboms su kitų komunistinių valstybių atstovais, bus išvengta galimo susikryžavimo tarp vyskupų ir Vatikano atstovų". Iš R. Vokietijos betgi ateina žinios, kad 1975 m. Casarolio kelionės atveju kardinolas Bengsch nebuvo pakankamai informuojamas.

Prof. Vorgrimleris išspausdino savo straipsnį "Ar yra Vatikano R. politikai alternatyva?" ("Informationsdienst des katholischen Arbeitskreises fuer zeitgeschichtliche Fragen", 1974 m. rugsėjo mėn.). Šis autorius sako: "Iš vienašališko santykio tarp valstybės religinių reikalų įstaigos ir vyskupų susidarė trikampis: valstybė — Vatikanas — episkopatas. Iš to aiškėja, kad vyskupų pozicija žymiai sustiprėjo".

Nepilnas šio straipsnio tekstas pateko į Čekoslovakijos kunigo rankas. Jis parašė atsakymą, kuris buvo išspausdintas minėtame "Informationsdienst" (nr. 81/1976): "Mes norime pilnutinio krikščioniško gyvenimo". Kunigas nurodo tarp kitko ir minėtą trikampį: "Kaip tik tai yra didžiausia klaida! Pasitarimai vedami didžiausioje paslapyje tarp religinių reikalų įstaigos vadovų ir mons. Casarolio. Vyskupai yra išskirti. Kaip tik todėl ir pasipiktino atkaklus kardinolas Wyszynskis. Vatikano diplomatai tyli, kaip įprasta, o Dievo tauta tik retkarčiais ka nors sužino iš savo priešų. Nėra jokio trikampio, tėra dvi visiškai nelygios linijos: valstybė — Vatikanas ir valstybė — episkopatas".

Autorius išreiškia nepasitikėjimą Vatikano diplomatais. Pranešama apie panašią baimę ir iš kitų kraštų. Straipsnio autorius "Katholiken in der Sowjetunion" rašo: "D a u g i a u negu vieną kartą girdėjau iš klebonų brutalią pastabą: "Kad tik jie mūsų neparduotų".

Levitin - Krasnovas netgi tvirtina, kad Vatikano radijas prarado savo patikimumą, nes prisitaikė prie naujos situacijos: "Ar tad nuostabu, kad Rusijoje vargu kas klausio Vatikano laidų?"

Nepasitikėjimas ir perspėjimai

Taip pat iš dalies nepasitikima ir naujai paskirtais vyskupa (su vaidančiųjų pritarimu).

Sao Paule, Brazilijoje, prie Tėvų jėzuitų koplyčios Araca kapinėse, aplankę kun. Jono Bružko, SJ, kun. VI. Mikalausko, SJ, ir netoli palaidoto per. K. Miliausko kapus, Sv. Kazimiero par. nariai ir saleziečiai kun. Ant. Perkmas (svečias iš Venecuelos), Petras Urbaitis ir Stasys Šileika

Padėka

A+A

Anastazijai ir Kazimierui STULPINAMS

mirus, nuoširdžiai dėkojame: Lietuvos Kankinių parapijos kunigams už Rožinį, aukotas šv. Mišias ir palydėjimą velionių į amžino poilsio vietą — Sv. Jono lietuvių kapines. Liekame dėkingi lietuvių evangelikų liuteronų parapijos klebonui kun. A. Žilinskui už pasakytą jausmingą pamokslą; V. Verikaičiui ir P. Gulbinkui už vargonavimą; pažįstamiems ir draugams už užprašytas šv. Mišias, gausias gėles ir asmeniškai pareikštas užuojautas.

Nuoširdus ačiū karsto nešėjams: E. Jankui, K. Žebrauskui, M. Jankui, E. Jankui, J. Danusevičiui, P. Gaideliui ir B. Tamulioniui.

Dėkojame Kalkaiti Pradėtosios Marijos seserims už tartą žodį ir dalyvavimą laidotuose.

Nuoširdžiausia padėka: Išganytojo parapijos choristams, moterų draugijai, E. Sturmienei ir M. Dambarienei už visokeriopą paramą.

Jūsų nuoširdumas liks neužmirštas —

sūnus Kazimieras su žmona Marija

A+A

KOSTUI MATULEVIČIUI

staigiai mirus Lietuvoje,

brolių VYTAUTĄ su šeima, brolių PETRĄ ir MAMĄ

nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

Stf. Bubelienė

V. G. Butkiai

A. Stf. Ciplijauskai

L. R. Ciplijauskai

A. J. Empakeriai

K. V. Gapučiai

L. Gvildienė

A. E. Kiškiai

G. Kocienė

J. B. Stalioraičiai

E. K. Šlekiai

A. D. Zakarevičiai

A+A

KOSTANTUI NEVULIUI

Suvalkų trikampyje mirus, jo seseris — BIRUTĘ ANKUDAVIČIENE, BRONĘ RUKŠENIENE su šeimomis ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

A. Birgelienė ir sūnus
P. E. Lukavičiai ir šeima
J. S. Andriuliai ir sūnūs
R. J. Žiūraičiai

A+A

MARIJAI GLIZICKIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jos vyrą JUOZĄ Sudburyje, sūnus — RICARDĄ ir EDVARDĄ Toronte, dukterį IRENĄ ČERNIENĘ Londone, Ont., su šeimomis —

E. St. Čepai

M. ir J. Zubrickai

J. Valiukienė su šeimomis
I. J. Nacevičiai

A+A

MARIJAI GLIZICKIENEI

mirus, jos vyrui JUOZUI ir visai jų šeimai gilią užuojautą reiškiamė bei kartu liūdime —

S. B. Z. Jackai
J. Z. Šimkai
J. Venslovaitis
M. Antanaitis
K. Daunys

A+A

BONIFACUI PETRŪNI,

mūsų giminačiui, Lietuvoje mirus, jo sūnų JURGĮ Hamiltone ir seserį MORTĄ UŽUGIRIENĘ JAV-se su šeimomis, dukterį GRAŽINĄ, brolių JONĄ ir seseris su šeimomis Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

E. ir St. Čepai
I. ir J. Nacevičiai
M. ir J. Zubrickai
J. Valiukienė su šeima

“Mes čia šoksime šokinėsime ir į kitus nežūrėsime”... Toronto atžalyniečiai vienos šventės metu O. Burzdžius

Karališkos karūnos, Vengrija ir Lietuva

P. LELIS

Istoriniai Lietuvos, Lenkijos ir Vengrijos santykių bruožai

JAV vyriausybė, susitarusi su popiežium Pauliumi VI, gražino komunistinei Vengrijos vyriausybei pirmojo Vengrijos karaliaus šv. Stepono karūną, kuri 1945 m., artinantis Raudonajai Armijai prie Budapešto, Vengrijos patriotų buvo išgabenta į Vakarus. Karui pasibaigus, ji buvo perduota okupacinei amerikiečių kariuomenei Vokietijoje. Vėliau ši brangi relikvija su priedais buvo nuvežta į JAV ir ten laikoma saugioje vietoje (Fort Knox, Ky.).

1977 m. birželio mėn. Vengrijos komunistų vadas Janos Kadar, lankydamasis Romoje, vedė derybas su popiežium dėl karūnos grąžinimo. Kadangi Vengrija yra katalikiškas kraštas, tai popiežius, norėdamas pagerinti Vengrijos katalikų padėtį ir su-normalinti pairusius K. Bendrijos ir valstybės santykius, sutiko tą brangų vengrų tautos ir valstybės simbolių grąžinti vengrų tautai.

Paviršutiniškai žiūrint, atrodo, kad toks popiežiaus sprendimas yra logiškas ir normalus — grąžinti tautai, kas jai priklausė. Kitaip į tai reikala žiūri Vengrijos patriotai, antikomunistai Amerikoje ir Europoje. Jie protestavo prieš karūnos grąžinimą, nes mano, kad toks veiksmas reiškia komunistinio režimo pripažinimą ir tuo pačiu Vengrijos laisvės bei nepriklausomybės idealų išdavimą.

Kodėl komunistų vadas Kadaras derėjosi ne tik su JAV vyriausybe, kuri tą karūną laikė, bet ir su popiežiumi? Čia atsispindi istorinė karalių vainikavimo tradicija, pagal kurią nuo krikščionybės pradžios iki 18 š. karalių tvirtinimas ir karūnų, kaip pasaulinės valdžios simbolių, įteikimas buvo popiežių jurisdikcija.

1001 m. popiežius Silvestras II įteikė karūną pirmajam Vengrijos karaliui Steponui (vengriškai Istvan, 997-1038 m.), kuris savo karaliavimo metu įvedė Vengrijon krikščionybę ir už tai buvo kanonizuotas (tapo šventuoju).

Kaikurie popiežiai patys uždėjo karūnas ant žymesnių pasaulinių valdovų galvų, kaip pvz. Vokietijos imperatoriaus Friedricho Barbarosos, frankų karaliaus Karolio Martelio, imperatoriaus Karolio Didžiojo. Tik Napoleonas Bonapartė neprasė popiežiaus malonės ir imperatoriaus karūną pats užsidėjo.

Ryšium su karališkomis karūnomis vertėtų prisiminti vengrų tautos istoriją, kiek ji rišasi su Lietuvos ir Lenkijos istorijomis, kurios turi daug bendrumų ir panašumų.

Nuo XIII - XV š. R. Europoje buvo tik trys didelės valstybės: Lietuva, Lenkija ir Vengrija. Nors ploto atžvilgiu Lietuva buvo iš jų didžiausia, bet gyventojų atžvilgiu mažiausia — vos 2 milijonai. Lenkija ir Vengrija turėjo maždaug po 4 mil. gyventojų. Lietuva nebuvo tautinė valstybė, nes ¾ jos gyventojų buvo ortodoksai slavai. Lenkija ir Vengrija buvo tautinės valstybės, turėjusios savo raštą, krikščionišką kultūrą.

Tų trijų valstybių politikos ir dinastiniai santykiai buvo taip susipynę, kad kai kuriais laikotarpiais buvo lyg susijungusios į vieną valstybę, valdomą vieno

karaliaus. Didieji Lietuvos kunigaikščiai buvo kartu ir Lenkijos karaliai. Trys gediminaičiai buvo Vengrijos karaliai, būtent, Vladislovas I, Jogailos sūnus, vengriškai vad. Ulaszlo I (1424-1444), žuves kare su turkais prie Varnos; Vladislovas II, Kazimiero jogailaičio sūnus, Ulaszlo II (1456-1516); Liudas (Lajoš), Vladislovo II sūnus (1506-1526), irgi jaunas žuves kare su turkais prie Mohač. Vengras Istvan Bathory 1576-1526 m. buvo didžioju Lietuvos kunigaikščiu ir Lenkijos karaliumi: gabus karvedys, įsteigęs Vilniuje universitetą, nors nemokėjo kalbėti nei lietuviškai, nei lenkiškai.

Lenkijoj krikščionybė buvo įvesta kiek anksčiau, negu Vengrijoj, t.y. 966 m. Lenkijos karalią įsteigė pirmasis karalius Boleslovas Naršusis 1025 m. Jam karaliaus karūną davė tas pats popiežius Silvestras II. Pirmajam Lietuvos karaliui Mindaugui karūną atsiuntė popiežius Inocentas IV 1250 m.

Vengrų tauta yra kilusi iš Azijos. Tautų kraustymosi laikotarpyje vengrai su suomijs (ugro-finais) atsikėlė į Volgos augštupį ir įsiterpė tarp slavų. Vėliau suomijs pasistūmė į vakarus prie Botnijos, o vengrai į pietus, kur yra dabartinė Besarabija. Apie 890 m. vengrų genčių vadas Arpad atvedė vengrus prie Dunojaus, kur jie galutinai įsikūrė.

Vengrai pradėjo užplūdinti Vakarų tautas, kartu pasisavindami jų kultūrą bei civilizaciją. Arpadų dinastija valdė Vengriją 400 metų. Išmirus Arpadams 1301 m., toliau valdė rinkti karaliai. Kurį laiką valdė Anjou dinastija. Jos valdymo metu Vengrija ekonomiškai suklestėjo ir priartėjo prie Vakarų. Pirmas Anjou dinastijos karalius Karolis - Robertas valdė Vengriją maždaug Gedimino laikais, o jo sūnus Liudas I Didysis (Lajoš I) — maždaug Algirdo laikais, 1342-1370 m. Mirus paskutiniam Lenkijos Piaistui Kazimierui, Liudas Didysis įpėdinystės teisėmis paveldėjo ir Lenkijos sostą.

Šiame laikotarpyje vėl susiduria Lietuvos reikalai su Vengrija. Liudas Didysis paliko dvi dukteris, kurių vyresnioji Marija ištekėjo už Zigmanto Liuksemburgiečio. Jiems buvo pavestas Vengrijos sostas, o jaunesniajai Jadvygai paliktas Lenkijos sostas, įieškant jai tinkamo vyro. Lenkijos didikai, nusizūrę į didelius Lietuvos plotus, nežiūrint jaunosios princesės protestų, parinko jai vyrą DL kunigaikštį Jogailą, kuris, užimdamas Lenkijos sostą, pasižadėjo įvesti krikščionybę Lietuvoje ir sujungti ją dinastiniais ryšiais su Lenkija. Nuo to laiko Lietuvos valstybingumas pradėjo silpnėti Lenkijos naudai. Nors kunigaikštis Vytautas daug kovojo ir stengėsi Lietuvos valstybingumą atstatyti, bet jam nepavyko nuo Lenkijos atsipalaiduoti ir pasidaryti Lietuvos karaliumi.

Kaikurie mūsų patriotiškai nusiteikę istorikai daug rašė apie Lucko suvažiavimą, kuriame buvo keliamas Vytauto vai-

nikavimo klausimas, apie imperatoriaus Zigmanto ir Jogailos pritarimą, karūnos Vytautui siuntimą, jos pagrobimą ir t.t. Kiek ten buvo tiesos, sunku pasakyti, bet, kaip dabar matome iš Vengrijos karaliaus Stepono karūnos istorijos, anais laikais karūnas įteikdavo tik popiežiai. Vytautui nei karaliaus titulo, nei karūnos popiežius nedavė dėlto, kad Lenkija buvo tam priešinga. Vytautas, užkariavęs didelius Rusijos plotus, norėjo visą Rusiją išvaduoti iš totorių jungo. Lenkai tuo tik džiaugėsi ir net rėmė 1399 m. Vytauto žygį prieš totorius, nes manė, kad jis Rusiją nusiuks sau sprandą ir Lietuvą priklausys Lenkijai. Toks lenkų svajojimas iš dalies įvyko: po žiauraus pralaimėjimo prie Vorklos upės Vytauto autoritetas žymiai sumažėjo.

Imperatoriaus Zigmanto dalyvavimas Lucko suvažiavime turėjo kitokią tikslą, negu Vytauto karūnavimo, kaip laikurie patriotiškų mūsų istorikų mus moko. Imp. Zigmantas buvo gudrus, aktyvus ir suktas politikas. Tapęs Vengrijos karalium 1385 m. pradėjo energingai veikti, siekdamas imperijos karūnos. Kad laimėtų popiežiaus palankumą, 1396 m. vadovavo kryžiaus karui prieš turkus, bet skaudžiai pralaimėjo. Pagaliau 1410 m. imp. Ruprechtui mirus ir kaikiuriuos rinkėjus palankiai nuteikus, Zigmantas buvo išrinktas Vokietijos imperatorium. (Pagal aukso bulę, imperatorių rinkdavo septyni pastovūs rinkėjai — Brandenburgas, Bohemijos, Saksonijos, Reino palatinato ir Mainco, Trierio, Koelno vyskupai).

Vėliau jis gavo Bohemijos ir Italijos karalių karūnas.

Su Jogaila Zigmantą rišo dviguba svaitynystė. Abiejų pirmosios žmonos — Marija ir Jadvyga buvo seserys, o antrosios jų žmonos — Barbara ir Ona (iš Cilli giminės) buvo pussesės. Su Vytautu jokių giminystės ryšių neturėjo ir buvo jam priešingas. Žalgirio mūšio metu palikė kryžiuočius ir rėmė jų pretenzijas į Zemaitiją. Į Lucko suvažiavimą jis atvyko tartis su ten suvažiavusiais kitais valdovais, ypač su Jogaila, dėl organizavimo naujo kryžiaus karo prieš turkus, kurie visą laiką grąsino Vengrijai ir Bizantijos imperijai (1453 m. turkai suėmė Bizantijos kariuomenę, užėmė Konstantinopolį, ir toji imperija nustojo egzistuoti).

Zigmantas pažadėjo Lucke Vytautui atsiųsti karaliaus karūną, bet be popiežiaus sutikimo... Vytautas, jau 80 metų amžiaus, tos karūnos nesulaukęs, mirė 1430 m.

Imper. Zigmantas mirė septyneriais metais vėliau. Po jo Sv. Romos imperatorium tapo žentas Albertas Habsburgas, kuris po metų mirė, o imperijos sostą perėmė jo sūnus Vladislovas Posthumus (Pomirtinis). Bohemiją faktiškai valdė husitų vadas Jurgis Podebradas.

Iš vėlesnės vengrų istorijos paminėti kaikiurie žymūs jų vadai. Po jogailaičio Vladislovo I Vengriją valdė regento teisėmis garsus jų karo vadas Huniandi, o vėliau jo sūnus — gabus valstybininkas Motiejus Korvinas (1458-1490). Jo valdy-

mo metu Vengrija ekonomiškai ir kultūriškai suklestėjo.

Paskutiniams jogailaičiams Liudui žuvus su visa kariuomene prie Mohač, Vengriją užėmė turkai ir valdė ją 175 metus. Turkai pasodino į sostą savo globotinį Joną Zapolą, kuris turėjo giminystės ryšius su Lietuva ir Lenkija. Jo sesuo Barbara buvo DLK ir Lenkijos karaliaus Zygmanto II pirmoji žmona, o jis pats buvo vedęs antrosios Zygmanto žmonos — Bonos Sforza dukterį Izabelę.

Turkai nevėsa Vengriją buvo užėmę — siauras, ilgas ruožas prie Austrijos sienos liko neokupuotas. Tam kraštui valdyti karalius skyrė Austrijos imperatorių. Tokiu būdu Vengriją susirišo su Austrijos Habsburgais.

Po Vienos išvadavimo iš turkų apgulimo 1683 m. visa Vengrija buvo išvadauta iš turkų jungo ir surišta dinastiniais ryšiais su Austrijos imperija.

Dar reikėtų paminėti tautinį Vengrijos didvyrį Lajoš Kossuth, daug nusipelnusį Vengrijai 1848 m. revoliucijoj. Tuo metu visur Europoje vyko revoliuciniai sąjūdžiai, išskyrus tris didžiąsias monarchijas — Rusiją, Prūsiją ir Austriją. Vengrai, pasinaudodami ta proga, sukilo prieš Austriją, norėdami nuo jos atsiskirti. Sukilimą organizavo Kossuth (tariamą Košut). Austrijos vokiečiai, padedami kroatų, neįstengė to sukilimo numalšinti. Jaunas imperatorius Pranciškus Juozapas (miręs 1916 m.) pasikvietė carą Mikalojų I pagalbon. Kaip Chrusčiovo laikais, rusų pulkai įžygiavo į Vengriją ir žiauriai tą sukilimą numalšino.

Po to Vengrija, kaip karalią, buvo sujungta su Austrija lygionimis teisėmis ir pavadinta bendru vardu Austro-Vengrija.

Nuo to laiko prasidėjo naujas Vengrijos istorijos laikotarpis iki I D. karo, kuriame Vengrija prieš savo norą turėjo dalyvauti ir daug teritorijos nustoti.

Vengrija niekad monarchijos neatsisakė. Po I D. karo ją valdė regento teisėmis adm. Horthy, o karaliui atstovavo šv. Stepono karūna.

• Nuobodžiausias žmogus... yra tamsus žmogus. — J. GIRNIUS

“Su tuščiu pilvu užkariausim pasaulį”

Netaip seniai Maskvoje buvo milžiniškas paradas. Rusai parodė savo karinę galybę ir pademonstravo vakariečiams savas intencijas. Maršalai pareiškė, kad Rusija “pasiruošusi išpildyti tautinius ir tarptautinius įsipareigojimus”. Kokie yra tie tarptautiniai “įsipareigojimai”, komentarai nereikalingi. Kiek kitokios spalvos “įsipareigojimai” yra tautinėje plotmėje.

Dar hitlerinei Vokietijai smarkaujant, kursavo posakis: “Su tuščiu pilvu užkariausim Europą”. Šiandien jos vietoje atsirado Rusija su visais užkariavimų “įsipareigojimais”, svetimų tautų paverjimais ir ekonomine problema. Būdinga, kad ekonominės problemos pagimdė komunizmą, ekonominės problemos grąsina jį ir sunaikinti. Tuščias pilvas yra dinamito statinė. Ji susprogdino Rusijos carų sostą, dabar grąsina dūmais paversti proletariato diktatūrą. Rusai komunistai sugebėjo pavergti daug tautų ir pasigiminti

(Atkelta iš 1-mo psl.)

linius nusikaltimus. Verbuojami beveik visi, pradedant nuo pradinės mokyklos mokinių, baigiant vyskupais.

Reikia pripažinti, kad ilgais metais besitęsiantis toks terorizavimas duoda savo rezultatus. Todėl daugelis šiandieną lietuvių nepasitiki vieni kitais, bijo atvirai kalbėti, nuolat bijo būti išduoti.

Ypač stipriai verbuojami kunigų seminarijos auklėtiniai. Nesutinkantiems būti saugumo agentais, grasinama, kad jie nebūsią priimti į seminariją, kad bus sukludiję gauti kunigystės šventimus. Klierikai ypač terorizuojami atostogų metu. Kartais iš jų reikalaujama įsipareigoti, kad keletą metų eję kuniga pareigas paskui viešai jų atsisakytų, kaip yra buvę su kun. Vytautu Starkum, Sidabravo klebonu.

5. 1976. VII. 28 Lietuvoje išleistas naujas įstatymas, kuriuo numatoma dar labiau suvaržyti Katalikų Bažnyčios veiklą. Naujojo įstatymo vienas straipsnis teileidžia kunigui religinius tarnavimus atlikti tik toje bažnyčioje, kurioje jis yra valdžios užregistruotas.

Pagal tą potvarkį, kunigams draudžiama važiuoti į talką klausyti išpažinėčių pas kaimynus kunigus, kada šie per atlaidus ar laidotuves labai apkrauti darbu. Pagal tą įstatymą, draudžiama mokyti religijos. Jos mokymas leidžiamas tik kunigų seminarijose.

Reikia laukti naujų persekiojimų visiems, kas vaikus mokys poterių ar katekizmo — juos baus jau remdamiesi įstatymais. Tuo pačiu įstatymu dvasininkams draudžiama lankyti tikinčiuosius — kaledoti, nors tai atlikti įpareigoja Katalikų Bažnyčios kanonai. Tas pats įsakas nurodo, kad klausimą apie naujų reilginių bendruomenių įsteigimą sprendžia ne patys tikintieji, o rajono vykdomojo komiteto nariai.

Katakombinė veikla

Lietuvos Katalikų Bažnyčia veikia dvejopu būdu: viešai ir slapta. Visai katakombiniu būdu priverstos veikti visos vyrų ir moterų vienuolijos; jaunuoliai, slapta besiruošią kunigystės šventimams, beveik visi mokytojai ir įvarūs tarnautojai, kurie bijo viešai lankyti bažnyčią ir priimti sakramentus, kad ne nukentėtų. Žymi dalis ir oficialiai dirbančių kunigų priversti veikti ir katakombiniu būdu: ruošti vaikus šv. Komunijai ir Sutvirtinimo sakramentui, lankyti ligonius tokiose ligoninėse, kur kunigo neišleidžia medicinos personalas, tuokti tarnautojus.

Katalikų Bažnyčia išimtinai katakombiniu būdu ar pusiau katakombiniu būdu veikia plačiuose Rusijos plotuose. Ji gali veikti todėl, kad nepaiso ateistų varžymų. Tokia veikla labai sunki, nes ateistų labiau persekiojama. Tačiau sunkiai įveikiama, kada tinkamai susiorganizuosi. Viešai veikiančią Katalikų Bažnyčią ateistai gali sunaikinti kiekvienu momentu — uždaryti bažnyčias, suimti vyskopus ir kunigus. Tačiau jiems labai sunku nugalėti katakombinę Bažnyčią, nes jos veiklos nepajėgia sukontroliuoti.

Katakombinėse sąlygose veikianti Bažnyčia neklaido oficialiai veikiančiai vietos Bažnyčiai, nesiekia ardyti jos drausmės ar

ją skaldyti, bet kaip įmanydama stengiasi papildyti jos veikimą. Kiek galėdama, ji palaiko ganytojo autoritetą, stengiasi išskiovoti sąlygas laisviau veikti, gina ganytojus nuo valdžios persekiojimo ir prievartavimo, užkerta kelią klaidinantiesiems jų pareiškimams.

Santykiai su ateistine valdžia

Valdžiai labai nepatinka katakombinės Bažnyčios veikla, nes jos negali kontroliuoti. Jei viešai veikianti Bažnyčia turi šio kias tokias privilegijas, tai katakombinė persekiojama. Todėl slapta veikiantieji kunigai ir vienuoliai vadinami Vatikano agentais arba užsienio žvalgybos darbuotojais. Patys kaltintojai žino, kad tai netiesa.

Net ir katakombinėse sąlygose veikianti Katalikų Bažnyčia nesirengia ruošti sukilimo, nei jėga kovoti prieš tarybinę santvarką. Ji nedraudžia katalikams tarnauti tarybinėje armijoje, dalyvauti visuomeninėje veikloje, dirbti valstybinėse įstaigose ir fabrikuose. Daugelis katalikų yra pavyzdingi ir pasitikejimo nusipelnę darbuotojai. Net į katakombinį gyvenimą suvartys seserys vienuolės vertinamos kaip sąžiningos medicinos darbuotojos, rūpestingai slaugančios partiečių ir saugumiečių. Katakombinėse sąlygose veikianti Bažnyčia nesiekia ardyti gerų santykių tarp Apaštalo Sosto ir Tarybų Sąjungos. Ji siekia nekludomai skelbti Kristaus mokslą visiems žmonėms.

Buvo padaryta didelė pastoracinė klaida, kad Lietuvos vyskupai, kunigai ir tikintieji laiku nebuvo paruošti pastoraciniam darbui katakombinėse sąlygose nei juridiniu, nei pastoracinio atžvilgiu. Kuo tikėjimo laisvė didės, tuo katakombinės Bažnyčios reikšmė mažės. Kuo persekiojimas bus didesnis, tuo Bažnyčia bus priversta eiti vis giliau į katakombas ir jos reikšmė didės. Turėdami šiuos faktus prieš akis, mes tikimės, kad mūsų broliai užsienio lietuviai bei viso pasaulio vyskupai ir tikintieji mums padės išlaikyti katalikų tikėjimą, padės mums savo maldomis ir aukomis, visomis įėjomis gins mus nuo tikėjimo persekiojimų. Kiek galima, jie geriau pasinaudos katalikų ir kitų gerų žmonių rankose esančiomis žinių perdavimo priemonėmis. Kiek įmanoma dės pastangas, kad Katalikų Bažnyčios vadovybė padėtų ne tik viešajai, bet ir katakombinėse sąlygose veikiančiai Bažnyčiai.

Vatikano II Susirinkimo dekrete “Christus Dominus” nr. 7 ragina viso pasaulio vyskopus, kad jie ypatingos meilės ir rūpestingumo parodytų tiems kunigams, kurie kencia dėl Kristaus įvairiausių persekiojimų, ragina jiems padėti malda ir savo parama. Be to, ragina visus tikinčiuosius, ypač esančius augštesnėse pareigose, drąsiai ginti persekiojamus tikinčiuosius (plg. “Gaudium et spes” 75).

Diplomatija ir pavojai

Paskutiniu laikų pagerėjo santykiai tarp Apaštalo Sosto ir Tarybų Sąjungos. Šios valstybės atstovai nuolat aplanko Sv. Tėvą. Kardinolai lankosi Maskvoje ir Leningrade. Niekas neneigia, kad reikia naudotis visais diplomatiniais kanalais, įieškant kelių net ir su ateistine valdžia, siekiant pasaulio taikos, teisingumo ir rasinės lygybės. Ateistai mielai įieško gerų santykių su Apaštalo Sostu. Tačiau ta diplomatine veikla jie nori išsiderėti nuolaidų, kuriomis galėtų labiau pakenkti Bažnyčiai. Kaip taisyklė, jie savo pažadų ir sutarčių nevykdo. Nežiūgina mūsų naujų Vengrijos ir Čekoslovakijos vyskupų pareiškimai. Ateistai gasdina, kad, jei nebus skaitomasi su jų reikalavimais, jei nebus varžoma uoliųjų katalikų veikla, tai gali

būti iš naujo sukeltas kruvinas tikinčiųjų persekiojimas, koks yra buvęs 1917-1923 metais ar 1930-1938 metais. Mums ne tiek pavojingas kruvinas persekiojimas, kiek lėtas, tylus dusimas, smaugiant Bažnyčią savomis rankomis.

Prašome užsienio lietuvių

Visa tai turėdami prieš akis, mes prašome mūsų užsienyje gyvenančius brolius lietuvius šių dalykų:

1. Parodyti daugiau rūpestingumo, meilės, dvasinės ir medžiaginės pagalbos ypač katakombinėse sąlygose gyvenančiai mūsų Katalikų Bažnyčiai.

2. Deramu būdu prašyti Apaštalo Sostą: a. kiek įmanoma, pagerinti Dievo tarno Jurgio Matulaičio - Matulevičiaus beatifikaciją; b. rūpintis, kad būtų pradėtos beatifikacijos bylos naujų lietuvių kankinių už tikėjimą ir dorą: arkivyskupo T. Matulionio, vysk. V. Borisevičiaus, stud. Elenos Spirgevičiūtės, parodžiusios panašų heroizmą kaip šv. Marija Goreti; c. prašyti šv. Tėvą neskirti vyskupais ir neduoti garbės titulų doroviškai ir politiškai susikompromitavusiems asmenims; nepasitikeiti rekomendacijomis tų, kurie jau yra suklaidinę Apaštalo Sostą; d. paskatinti rūpintis Tarybų Sąjungos evangelizacija: vietos ordinarams įsakyti nedaryti klūčių norintiems dirbti šiame krašte misijų darbą; e. dėti pastangas, kad Baltarusijos ir Ukrainos tikintieji gautų teisę atidaryti savo kunigų seminariją; f. pasirūpinti, kad būtų atidarytos bažnyčios ir joms paskirti kunigai bent didesniems Tarybų Sąjungos miestams, kaip Kijevas, Minskas, Novosibirskas, Krasnojarskas, Omskas, Tomskas ir pan.; išiešti pastoracinius potvarkius, Apaštalo Sostą skelbiamus per radiją, skatinančius Tarybų Sąjungos evangelizaciją, veikiančius nuo paskelbimo dienos; įspėti, kad jų vykdomo neturėtų teisės varžyti vietos ordinarai. Duoti teisę klausyti išpažinėčių Bažnyčios drausmei nenusikaltusiems kunigams, nepaisant vyskupijos ribų, privačiuose butuose, ne tik pasauliečių, bet ir seserų vienuolių.

Vatikano II Susirinkimo dekrete “Christus Dominus” nr. 7 ragina viso pasaulio vyskopus, kad jie ypatingos meilės ir rūpestingumo parodytų tiems kunigams, kurie kencia dėl Kristaus įvairiausių persekiojimų, ragina jiems padėti malda ir savo parama. Be to, ragina visus tikinčiuosius, ypač esančius augštesnėse pareigose, drąsiai ginti persekiojamus tikinčiuosius (plg. “Gaudium et spes” 75).

Laukiame, kad šie nutarimai būtų uoliai vykdomi. Helsinkio konferencijos nutarimai sudaro palankias sąlygas ginti varžomus ir persekiojamus tikinčiuosius visame pasaulyje ir ypač Tarybų Sąjungoje.

Šis pareiškimas buvo parašytas prašant Sventosios Dvasios šviesos, išklauius daugelio Lietuvos dvasiškių, vienuolių ir tikinčiųjų nuomonių. Tikimės, kad mūsų broliai lietuviai užsieniečiai, viso pasaulio tikintieji ir geros valios žmonės, kaip galėdami, mums padės. Mes prašysime Augščiausiąją, kad būtų išgirstas mūsų pagalbos šauksmas.

nistines ideologijas. Tačiau nutukę vakariečiai juos liig šiol maitina, net kreditų nesigaildami. Kokia keista gyvenimo ironija! Ar ne tiesa? (b.z.)

RETENYBĖ!

Parduodamas dr. J. Basanavičiaus redaguoto laikraščio “Aušra” pilnas 1883 metų rinkinys:

nr. 1-10, iš viso 300 puslapių. Visi numeriai įrišti vienoje knygoje, kietais viršeliais. Labai gerai išlaikytas rinkinys. Parduodamas varžytynių būdu. Pradinė kaina — \$3000 (kanadiškų). Pasiūlymus siųsti iki 1978 m. vasario 28 d. šiuo adresu: “Tėviškės Žiburiai”, 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

LIETUVOS KULGRINDOS

Lietuvos teritorijoje yra apie 20 užliksusių kulgrindų ir senovės kelių, kuriuos mūsų protėviai naudojo savo kovose su priešais. Kulgrinda yra vadinamas slaptas povandeninis kelias, nutiestas per pelkes, grįstas akmenimis arba medžiais. Septynios kulgrindos yra įtrauktos į kultūros paminklų sąrašą. Tokiu respublikinės reikšmės paminklu paskelbta Burbiškių kulgrinda Šilalės rajone tarp Lūksto ir Paršežio ežerų, nuo Burbiškių piliakalnio link Medvegalio. Vietinės reikšmės paminklais laikomos Šilalės rajono Karūziškės ir Padievyčio kulgrindos, Alkupo senovės kelias, Kretingos rajono Vainėkių, Sauserių, Sūdėnų kulgrindos, Molėtų rajono Paraudinės senovės kelias. I Medvegalio gamtos draustinį įeina Pilies, Alkos, Medvegalio kalnai ir Karūziškių kulgrinda. Tvarkant šias vietoves, bus nuvesti takai prie kulgrindos, įrengta poilsio aikštelė. Atteityje kulgrinda planuojama tyrinėti, atidengti ir konservuoti.

ZIAURUS PLESIKAI

Vilniškėje spaudoje vis dažniau ir dažniau skelbiami pranešimai iš teismo salių. Alytaus rajono Dautmantonių kultūros namuose įvykęs teismas paskyrė 15 metų ypatingo režimo stovyklą Jonui Judinui ir 14 metų sustiprinto režimo stovyklą Rimantui Jakševičiui. Alytaus rajono Švobiškių kaime įjėdus įsivėrė pas senukus Vainas — brolių ir seserį. Nuo smūgio į galvą Ona Vainaitė neteko sąmonės. Kai atsigavo, pamatė žiauriai nusamą brolių Vacių. Gelbėdama ją gyvybę pasakė kur paslėpti pinigai. Plesikai pabėgo su senukų visų gyvenimo santuopom — 2.000 rublių. Vaclovas Vainas nuo sunkaus sužalojimo mirė ligoninėje. J. Judinas jau buvo baustas keleriais tūkstančiais už žmogžudystę ką tik grįžo iš baumės atlikimo vietos. R. Jakševičius buvo pasižymėjęs girtuokliavimu.

L. GIROS BIUSTAS

Vilniaus senamiestyje atidengtas liaudies poeto ir net akademiko vadinamo Ljudo Girus biustas, dalyvaujant kompartijos I sekr. P. Griškevičiui su kitais partietėmis, rašytojams ir vilniešiams sūniui Vytautui Sirijai Girai. Bareljefinį skulptoriaus V. Palio ir architekto A. Seskevičiaus kūrinių atidengė Vilniaus miesto liaudies deputatų vykdomojo komiteto pirm. A. Vileikis, išvardindamas politinius L. Girus nuopelnus kompartijai — jo darbą švietimo liaudies komisaro pavaduotoju, kelionę su delegacija Maskvon prašyti Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą, veiklą II D. karo metais sovietų užfrontaije, augščiausiojo tarybų Vilniuje, apie L. Girus kūrbyba kalbėjo Rašytojų Sąjungos valdybos pirm. A. Maldonis, atsiminimais apie karo dienas dalijosi "Tėviškės" draugijos pirm. P. Petronis. Moksleivį vardu prabilo A. Vieniulis vidurinės mokyklos abiturientė D. Paukštytė.

V. Kst.

Sudbury, Ontario

TAUTOS FONDIU AKUJOJO \$250 — P. Petrėnas — "Premiere Construction"; \$100 — sporto klubas "Geležinis vilkas"; \$50 — S. Poderienė (a.a. K. Poderio prisiminimui); P. Venskus, A. Braskys, a.a. J. Remeikis (prieš mirtį); \$40 — V. Gudriūnas "Prospect Hotel"; \$20 — E. Rotkis, K. Tutinas, Z. Danilevičius; \$15 — J. Jasinskis, kun. A. Sabas, J. Stankus, A. Rukšys; \$11.50 — P. Jutelis; \$10 — Kest. Poderis, L. Griškonienė, A. Gatautis, V. Juška, L. Kulnys, A. Kusinskis, P. Mazaitis, K. Rimas, J. Bataitis, I. Ragauskas.

\$5 — A. Juozapavičius, P. Gustas, J. Petrėnas, V. Grinius, S. Lencas, dr. R. Račinskis, L. Baltutis, J. Staškus, S. Krivickas, J. Paulaitis, P. Liutkus, V. Bružas, E. Paulauskas,

Winnipeg, Manitoba

PARAPIJOS ŽINIOS. Kiekvienais metais parapijos klebonas kun. J. Bertašius paruošia visų metų apžvalgą žiniaraštį, kuriame ši kartą randame 1977 m. statistinius duomenis.

Pakrikštyta: Gary Reynolds Carino, David Cory Heimann, Jason Trevor David Raymond, Daniel Joseph Marijus Timmerman. Tikėjimo išpažinimą atliko Donald Pestrak.

Pirmąją Komuniją priėmė: Carol Lynn Veronica Lahaie, Renata Johana Ramanciauskas, Valentina Rita Simanavičius.

Susituokė: Peter Vacys Stankevičius su Heather Jane Boswick, Duncan James McRae su Kristina Ona Galminas, Andrew Robert Bohaud su Elaine Deborah Zabalotny, James John Corbett su Penny Ann Zabalotny. Kadangi abiejų sesučių Zabalotny vestuvės įvyko kartu ir jose dalyvavo labai daug žmonių, reikėjo įieškoti didelės šventovės. Todėl jungtinių iškilmių įvyko Sv. Pauliaus apaštalo šventovėje.

Palaidota: Paul Kontrimas, Marija Daubaras, Theodore Ted Lukacs, Walter Benson Lawrence, Tony Malala, Joseph Banikonis, Joseph Buzanas.

Bazaras-mugė įvyko lapkričio 10-13 vakarais. Jis tuo įdomus, kad buvo įtrauktas daug jaunimo. Laimikius paukojo: A. Janciūkaitė ir E. Bugailiškis. Pirmoji diena — ketvir-

MASKVOS OLIMPIADAI

Šiaulių televizijos gamykla Maskvos radijo ir televizijos komiteto šiemet pagamins 8 komplektus aparatinių blokų ir 4 kilnojamasias spalvotų laidų stotis "Magnolija". Aparatūra suprojektavo Leningrado televizijos institutas. Iki olimpiados pradžios 1980 m. šiauliečiai pagamins 40 kilnojamųjų spalvotosios televizijos stočių ir 21 komplektą aparatinių programinių blokų. Bandymai su šiauliečių gaminiais bus atlikti Sovietų Sąjungos spartakidoje 1979 m.

PENKI DIPLOMAI

Balstogėje buvo surengta pašto ženklų paroda "Balstogė — Vilnius". Penki Lietuvos atstovų pašto ženklų rinkiniai buvo įvertinti parodos diplomais: Vilniaus radijo matavimų prietaisų gamyklos šliuotojo S. Moroz — "Revolucijos vadas", geležinkelininko Z. Augustinavičiaus — "20 metų kosminei erai", inž. J. Šapys — "Tarybinis sportas", inž. V. Vysniausko — "Planetos krepšinis", Vilniaus universiteto docento S. Makausko — "Filatelijos ese (essay)". Tokias Vilniaus ir Balstogės pašto ženklų rinkėjų parodas planuojama rengti dažniau, į jas įtraukiant ir moksleivius.

NEATSARGŪS ŽVEJAI

Lietuvos ežerų, upių ir tvenkinių ledas jau pareikalavo pirmųjų gyvybės aukų, kuriomis dažniausiai tampa žvejai ir vaikai. Antanas Stanevičius "Tiesos" gruodžio 18 d. laidoje ryto besikeliantis žvejys su meškere išsidėjo ir baltakės butelį. Atseit, šildys ant ledo. Ir ne tik "šildo", bet ir tirpdo. Stai važiuodami iš Zarasų į Vilnių, pakėlė matėm daugybę ant ežerų ledo įsitaissusių žvejų. Slove jų pomėgiui, gėda — neat-sargumui, lengvabūdiškumui. Ežero pakraštys atitirpęs — telks vanduo. Juoduoja ir vidury ežero bangos dėsės. O matom: susibūria kailiniuoti vyrai, palikę meškeres žuvis valiai, apskua ratu stiklinate, parūko, o apsilę ir pasistudom. Neramiai pagalvojom: ką galetumėm daryti, jei jie įlūžtų? Pro kur bėgti ir kaip gelbėti? — Iki jų keli šimtai žingsnių pažliugusio, properšuto ledo... Prieš kelerias dienas už upelio Švenčionių rajone ištraukė kailiniuoti, veltiniuoti žvejo lavoną..."

VILNIAUS "RYTAS"

Nauja įvairių maisto gaminių savitarnos parduotuvė "Rytas" atidaryta Vilniuje, Olandų gatvėje. Maisto gaminius prekybinėse salėse papildo skalbimo priemonės, virtuvės reikmenys, kitos ūkinės prekės. Pak "Ryto" direktoriaus A. Džavachidžo, parduotuvę aprūpinta sandėliais, patalpomis, kuriose atliekamas prekių paruošimas pirkėjams. Darbuotojams įrengti dušai, drabužinė, "Ryte" praktiškai atlieka Vilniaus prekybos mokyklos ruošiamos būsimosios pardavėjos ir kasininkės.

V. Kst.

JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos atstovai įteikia dokumentinę medžiagą Tarptautinės Žmogaus Teisių Lygos pirmininkui dr. Jerome Shestack. Tuose dokumentuose išdėstyti žmogaus teisių pažeidimai sovietų okupuotoje Lietuvoje. Iš kairės: JAV LB visuomeninių reikalų tarybos pirm. Aušra Mačiulaitytė-Zerr, dr. Shestack ir JAV LB krašto valdybos pirm. inž. Alg. Gečys

Maloniai kviečiame visus atsilankyti į

TRADICINĮ mūsų

ZUIKIU BALITU

- Įvairūs gėrimai, šilta zuikiena, briediena, stumbriena
- Taurių įteikimas geriausiems šauliams ir žvejams
- Staliukų loterija
- Meninė programos dalį atliks Toronto dainos grupė "Volungė", vad. L. Underienės
- Linksmoji dalis ir šokiai, grojant "Rakoczy" orkestrui
- Pradžio 19 v. įėjimas — \$3.50, studentams — \$2.50

Sausio 21, šeštadienį, Hamiltono Jaunimo Centro salėje

Hamiltono Lietuvių Žuklautojų ir Medžiotojų Klubo "Giedraitis" valdyba

HAMILTON

PADEKA

Mano 65 m. amžiaus sukahties proga, man nieko nenujaučiant, paslaptinai susitarę, "apsiginklavę" visokiausiomis gėrybėmis, prigūžę jo pilnas mano namas brangios giminėlės, mielų ponių bei nuosirdžių bičiulių atšvėti mano reikšmingos sukahties.

Už malonią staigmeną, suruošimą puikių vaišių bei brangią dovaną esu nuosirdžiai dėkingas giminėms: A. J. Matulioniams, A. B. Stonkams, J. E. Cuplinskams, G. D. Stonkams, K. R. Stonkams, J. A. Stonkams, J. Stonkui, A. B. Arūnams, J. Laugalienei; bičiuliams: P. S. Daliams, dr. A. A. Gailiams, J. Gimžauskui, A. Giriūnui, E. Kairienei, E. J. Kazickams, S. K. Milleriams, E. K. Norams, Z. P. Sakalams, P. Sakalauskui, J. J. Starams, Ig. Varnui.

Išskirtina padėka staigmenos suorganizavimui "kaltininkėms" — brolienei A. Stonkieniui ir ponioms — E. Kairienei, J. Starienei ir Z. Sakalienei.

Atsiska padėka broliui Benediktui, K. Milleriui ir Ig. Varnui už nuosirdžių sveikinimą bei linkėjimų žodžius.

Dar sykį visiems nuosirdus ačiū — Jūsų Juozas Stonkus

Delhi, Ontario

VEDYBINĖ SUKAKTIS. Juozas ir Elena Jurėnai 1977 m. gruodžio 3 d. dalyvaujant gražiam būriui artimųjų, savo vedybę 25 metų sukahtį paminėjo Delhi Sv. Kazimiero šventovėje Mišiomis, kurias atnašavo kunigai: klebonas J. Staškus ir buv. klebonas J. Gutasuskas.

Stratfordville Community salėje 6 v.v., dalyvaujant šeimos nariams, giminėms ir apie šimtinę Juozo ir Eleonos kaimynų bei artimųjų, prie vaišių stalo įvyko sukahtutininkų pagerbimas. Vadovavo ir sukahtutininkų su sveikino KLB Delhi apylinkės pirm. St. Berzins. Taipogi sveikino klebonas kun. J. Staškus, kun. dr. J. Gutasuskas, sukahtutininkų sūnus B. Stonkus, J. Žiogienė. Stp. Jakubikas sveikino savo šeimos ir šaulių kuopos vardu, nes Juozas ir Elena yra DLK Gedimino šaulių kuopos nariai. Sukaktutininkams palinkėta ogaug gražių dienų ir įteikta dovanų, į kalbėjusį sveikinimus atsakė padėkos žodžiu abudu sukahtutininkai. Po oficialios programos buvo pramoginė dalis.

Juozas ir Elena Jurėnai prie Eden, Ont., turi tabako ūkį, kurį šiuo metu yra atidavę savo sūnui iš pusės. Tačiau jiedu ir toliau trūšia apie ūkį. Juozas savo patirtimi, žiniomis ir kartais fizinio darbu talkina savo sūnui, o Elena yra bičių mylėtoja ir daug valandų praleidžia prie jų. S. J.

St. Catharines, Ont.

BENDROS KŪCIOS šiemet susilaukė bene didžiausios pasisekimo. Neperdidžiausia parapijos salė buvo pilnutėlė lietuvių ir net kitataučių, susigiminiavusių su lietuviais. Salė buvo paruošta tikrai šventiškai: praktinė, eglutė, įvairūs tautiniai pagerbinimai jaukioje šviesų prieblandoje. Ruošė skautės, padedamos Petronėlės Kalainienės — Kūčių valgių paruošėjos. Prie visų kitų darbų prisidėjo visi paslaugūs lietuviai bei lietuvės. Skautų vadovė Daina Šetikaitė vadovavo neilgai, bet gražiai programai. Kalėdinės giesmės giedojė visi dalyviai. Kun. Juvenalis Liauba, dabartinis mūsų klebonas, palaiminto stulso, pasakė gražų žodį, padėkojo visiems už paruoštą Kūčias, kuriomis jis labai rūpinosi ir prisidėjo ekonominėmis gėrybėmis. Svečių tarpe matėsi lietuvių iš Wellando, Niagara Falls bei kitų artimesnių vietovių. Tai sudarė jaukia lietuviškos šėimos narių nuotaiką ant šventą Kūčių vakarą.

LIETUVISKA GATVĖ? Apylinkės valdyba nutarė siekti lietuviško pavadinimo gatvės. Tai jamžintų lietuvių gyvenimą šiame mieste. Valdybos pirm. A. Setikas jau yra pradėjęs veikti šia linkme.

APYLINKĖS VALDYBA pasilieka tai pati su vienu pasikeitimu: sekretoriaus pareigas vietoje Juozo Zemaičio sutiko eiti Jonas Dainora.

SUPLANUOTA VASARIO 16 MI-NEJIMO programa. Paimta "Multi-cultural Centre" salė vasario 11 dienai. Po programos įvyks pobūvis priėmimas visiems lietuviams bei kviestiesiems kanadiečiams. Po to — šokiai, loterija ir kiti priedai.

Ta diena, ty. vasario 11, įvyks iškilmingas vainiko padėjimas prie miesto paminklo, esančio prie CK TB radio stoties. Dalyvauš žymūs kanadiečių bei pavergtų tautų organizacijos atstovai. Vasario 16 d., ketvirtadienį, šventė bus pagerbiata lietuviškos trispalvės pakėlimu prie miesto rotušės bei paskelbta "Lietuvių Diena". Valanda bus pranešta vėliau, nes paprastai tokie dalykai priklauso ir nuo miesto bei valdžios atstovų laiko. Planuojamas ta proga stiprus pareiškimas kanadiečių spaudoje ir radijuje.

Visa planavimą atliko apylinkės valdyba savo posėdyje 1977 m. gruodžio 28 d. Visa tolimesnė eiga nutarta skelbti spaudoje pakartotinai. Tuo būdu tikimasi išjudinti visą Niagros pusiasalį didingai atšvėti 60 metų sukahtį nuo Lietuvos paskelbimo nepriklausoma 1918 m. Kor.

Miami, Florida

KIEK LIETUVIŲ? Miami, Miami Beach ir apylinkės turi apie pusę milijono įvairių tautybių gyventojų. Tame tautybių mišinyje yra di-

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas "TALKA"
830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Dorbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. **Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$10,000,000.**

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santaupe 7%
term. depozitus 1 m. 8¼%
pensijų fondas 9%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas 11%
nekiln. turto pask. 9¼%

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

JAV LB KRAŠTO VALDYBOS delegacija užmezgė ryšius su Tarptautinės Žmogaus Teisių Lygos pirm. adv. Jerome J. Shestacku. Lygai prilaus 36 žmogaus teisėmis besirūpinančios organizacijos 22-jose valstybėse. Jos centras yra Niujorke, prie pat Jungtinių Tautų rūmų. Susitikime su adv. J. J. Shestacku dalyvavo JAV LB krašto valdybos pirm. A. Gečys, visuomeninių reikalų tarybos pirm. A. Mačiulaitytė - Zerr ir spaudos atstovas K. Čikotas. Lygos pirm. adv. J. J. Shestackui buvo įteikta medžiagos, liudijančios žmogaus teisių pažeidimus sovietų okupuotoje Lietuvoje, ir specialus memorandumas, prašantis pagalbos politiniams kalininiui Viktorui Petkui. Pastarasis yra Helsinkio susitarimų pažeidimus sekančios lietuvių komisijos pirmininkas, sovietiniame kalejime atsidūręs už šią savo veiklą. JAV LB delegacija, vadovaudamasi VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūno iškelta mintimi surasti įtakingą advokatą V. Petkui, šias pareigas pasiūlė adv. J. J. Shestackui, bet jis jų negalėjo imtis dėl didelio darbo našioje T2 Teisių Lygoje. Zadėjo parūpinti kelis šieje srityje besipasilaujojančius advokatus. Tokio advokato tikslas būtų nuvykti į V. Petkaus teismą ir į jį ginti bylos metu, jeigu įsileistų Sovietų Sąjungą.

BALTIEČIŲ STUDENTŲ SAJUNGA šiais mokslo metais vėl atgaivino Illinois universitete studijuojančius lietuviai, latviai ir estai. Valdybą išrinkti: pirm. Brian Rešek, vicepirm. Arūnas Rumša, sekr. Daina Sidrytė ir ižd. Mara Dukats. Valdyba stengis informuoti universiteto studentus apie dabartinius Lietuvos, Latvijos ir Estijos vargus, supažindinti su baltiečių kultūra bei tradicijomis. Šiam tikslui norima suorganizuoti tautinių šokių grupę, surengti baltiečių parodą, kviešti kalbėtojus. Plate. nes informacijas teikia Brian Rešek, Room 214, Newman Hall, 604 E. Armory Ave., Champaign, Ill. 61820.

LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SAJUNGOS senoji centro valdyba, vadovaujama pirm. kun. J. Vaišnio, SJ, paskutinį savo posėdį Čikagos Jaunimo Centre susaukė gruodžio 28 d. Sąjunga nariu buvo priimtas spaudos darbuotojas J. Kukanauza, gyvenantis P. Amerikoje. Finansinį pranešimą padarė ižd. D. Vakarė. Pasirodo, centro valdybos iždė yra \$3.698, Dr. P. Dauzvardžio fonde — \$2.154. Nutarta paskirti paskutiniam "Lietuvio Žurnalisto" numerio išleidimui Čikagoje \$1.000, prisidėti \$500 čekiu prie LŽS garbės nario Br. Ralios rašomos knygos išleidimui. Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungai paskirta \$300 planuojamam konkursui, kuriame bus ir žurnalistinių temų. PLJS Ryšių Centrai — taip pat \$300. Senajai centro valdybai teks surengti tradicinį spaudos balių sausio 21 d. Čikagoje, "Martinique" salėje. Kadangi naujoji LŽS Sąjungos centro valdyba yra sudaryta Los Angeles mieste, atteityje spaudos balius Čikagoje greičiausiai teks rūpintis Dr. P. Dauzvardžio fondo valdybai, kuri ir toliau pasilieka Čikagoje.

Argentina

ARGENTINOS LIETUVIŲ CENTRAS Buenos Aires mieste veiklos metines paminėjo vakariene ir šokiais. Meninę programą atliko dainininkų ansamblis "Gintarėlis" su savo vadove Alda Čikštaite ir sol. Zuzana Valadkaite - Lopez, pianinu palydėta Rikardo Mušketo. Lietuviškų pelkų pyne atliko Leonas Muškėtas su sūnum Rikardu. AL Centre taipgi buvo surengti tradiciniai pietūs pensininkams, kuriuos aptarnavo jaunos ponios ir jaunimas. Pensininkus akordeonų muzika linksmino L. Muškėtas ir jo sūnus Rikardas.

DR. V. KUDIRKOS SALEJE Lanus mieste vienuliškai pasavo veikles metines atšventė Susivienijimo Lietuvių Argentinijoje jaunimas. Programai vadovavo tautinių šokių mokytoja O. Zabaraukaitė - Casas. Šokėjų ir mergaičių "Žibučiu" grupės atliko keturis metų laikus, kuriuos gražia lietuvių kalba apibūdino buvusi Montrealio, lietuviatė Dana Blaundžiūnaitė - Deveikienė, ištėkėjusi už Argentinos lietuvių Juozo Deveikio. Padėkos žodį programos atlikėms tarė SLA centro valdybos pirm. J. Deveikis. Šventė užbaigta vaišėmis ir šokiais. Visas šio vakaro pelnas paskirtas jaunimo kelionei į VI P. Amerikos lietuvių kongresą Montevideo mieste, Urugvajuje.

Brazilija

PIRMĄ KARTĄ pajūrio lietuviams Mišias laikė lietuvių kun. Petras Urbaitis, SDB. Joms buvo paskirta seselį vincentičių kopčėja Sanktos vietovėje. Pamaldose taipgi dalyvavo lietuviai iš Sao Vincente ir Guarujá vietovių. Tai įvyko prieš Kalėdas, gruodžio 11 d. Paskutiniu metu pajūryje lietuvių gausėja. Dėlto buvo iškelta mintis susijungti jiems į organizacinį vienėtą, kuris galėtų pasidaryti Sao Paulo lietuvių skyriumi.

Australija

ALB KRAŠTO VALDYBA, leidžianti savaitraštį "Mūsų Pastogė", įsteigė ir valdžios įstaigose užregistruota Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sąjunga. Ši organizacija dabar

oficialiai bus "Mūsų Pastogės" leidėja, nors laikraštis ir toliau tarnaus ALB reikalams. Persitvarkymo rūpinosi steigėjų komitetas, vadovaujamas pirm. prof. A. Kabailos. Sąjungos nariais pirmiausia kvičiamai ALB krašto tarybos nariai, kurie įtātų numatyta tvarka išrinkti Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sąjungos valdybą. Jos įsteigimą padiktavo teisinės problemos. Pvz. ligišlinės "M. Pastogėi" testamentais skirtos aukos atsidurdavo valdžios rankose, nes jas gali gauti tik registruotos organizacijos. Naujoji laikraščio leidimui skirta sąjunga dabar gales operuoti visokių turtu, perimti tautiečių palikimus.

SVEIKINIMAS IS KANADOS. "Mūsų Pastogė" paskutiniame 1977 m. numeryje paskelbė Hamiltono tautinių šokių grupės "Gyvataras" sveikinimą: "Mieli Australijos lietuviai, Sv. Kalėdų proga sveikiname visus iš tolimosios Kanados ir linkime laimingų naujųjų 1978 metų. Mintimis ir vėl mes būsime su Jumis, prisimindami praėjusiais metais Jūsų malonioje grojėse praleistas šventes".

TOMAS VENCLOVA gruodžio 11 d. atskrido į Sydnejų dalyvauti pasaulinės rašytojų sąjungos PEN klubo tarptautinėje konferencijoje. Svečią iš JAV sutiko ALB krašto valdybos pirm. prof. A. Kabaila, vicepirm. V. Patašius, ALB Sydnejaus apylinkės valdybos pirm. V. Saudargas, "Mūsų Pastogės" red. V. Kazokas ir grupę kitų lietuvių. Viešėdamas Sydnejuje, T. Venclova Lietuvių Klube padarė pranešimą apie dabartinę Lietuvos būklę, skaitė savo eilėraščių literatūros vakarą, kalbėjo apie literatūros problemas sovietų okupuotoje Lietuvoje. I Los Angeles jis išskrido š.m. sausio 2 d., aplankęs Kanberos, Adelaidės, Melbourne ir Hobarto lietuvius.

ADELAIDĖS TAUTINIŲ ŠOKIŲ grupė "Zilvinas" su savo jaunuoju vadovu Vyta. Neverausku viešėjo pas Melburno lietuvius. Pirmojoje koncerto dalyje buvo atlikti paskirti tautiniai šokiai, o antrojoje — lietuviško kaimo vasaros darbų pabaigtųjų vaidelės. Jo autorius ir režisierius — Vyta. Vencius. Padėkos žodį svečiams iš Adelaidės tarė ALB Melburno apylinkės valdybos pirm. A. Pocius.

Britanija

PIRMAJĄ LIETUVIŲ JAUNIMO seminarą 1977 m. lapkričio 26-27 d. D. Stoke-on-Trent vietovėje surengė lituanistinis D. Britanijos Lietuvių Sąjungos skyrius. Susilaukta 42 dalyvių iš kelių Britanijos vietovių. Seminaro tikslus nušvietė R. Sovas. Pranešimai bei diskusijos išryškino pagrindines Britanijos lietuvių jaunimo problemas. Pasisakytą už D. Britanijos Lietuvių Sąjungos išsagejojimą Lietuvos laisvės kovai, jaunimo įtraukimą į visuomeninę veiklą, specialią lituanistinį jaunimo būrelį steigimą prie D. Britanijos Lietuvių Sąjungos, biuletenio išleidimą jaunimui anglų kalba. Antrąjį jaunimo seminarą žadama surengti 1978 m. sausio pabaigoje Mančesteryje. Vietinis BBC radijas transliavo dvi seminarui skirtas programas. Pirmoji buvo grynai informacinio pobūdžio apie patį seminarą, pateikta programos vadovės S. Booth pasikalbėjimu su Vl. Dargiu. Antroji buvo transliuota po seminaro užbaigos. Jos dalyvavo Gintas, Anita ir Eimutis Sovos, klausytojus supažindinę su praėjusią vasarą Lietuvių Sodyboje įvykusia skautų ir jaunimo stovykla, tautinių šokių švente Čikagoje, pirmuoju lietuvių jaunimo seminaru Britanijoje, lietuvių pastangomis saugoti atžalyną išauginti lietuviškų. Programą jaunesni Sovos papildė akordeonų muzika. Suvažiavusius jaunuosius globojo D. Britanijos Lietuvių Sąjungos Stoke-on-Trent valdyba, kurią daugiausia sudaro jaunimas.

LONDONO LIETUVIŲ NAMUS prieš Kalėdas aplankė Švedijos lietuvių Juozas Jonutis su žmona ir dukrele. Švedijos jis atvyko 1944 m. su keliais kitais lietuiviais mažo laiveliu Baltijos jūra. 1947 m. J. Jonutis su keliais pabėgėliais seno laivą plaukė per Atlantą Kanadon, bet iš ten vėl grįžo Švedijon, vedė suomiją kilmės merginą ir augina gausią šeimą. Viena jo dukra dirba amerikiečių ligoninėje Saudi Arabijoje.

Šveicarija

SVEICARŲ KATALIKŲ ŪKININKŲ SAJUNGOS politiniame seminare Dullikene prie Olteno įvadinę paskaitą skaitė dr. Albertas Gerutis. Svarbiausia įtampas priežastimi Europoje jis nurodė imperialistines Sovietų Sąjungos politiką, kurios dėka pasiglemžta 497.000 kv. kilometrų svetimų žemių, kontrolėn perimta satelitinė valstybė, turinčių maždaug 100 milijonų gyventojų. Pasak dr. A. Geručio, Europoje tol nebus tikros taikos, kol Sovietų Sąjungos pavergtos tautos neatgaus nepriklausomybės, vadovaudamosios laisvo apsisprendimo teise. Politiniai seminarai dr. A. Gerutis dalyvius supažindino su tomis aplinkybėmis, kurių dėka Sovietų Sąjunga pavergė Lietuvą bei kitas Baltijos valstybes. Jis taipgi atskleidė jose vykdomos žmogaus teisių pažeidimus, nuožmią rasifikaciją.

Žemaičiai tarp mitų ir tikrovės

Amerikiečio veikalas apie Žemaitijos ir Lietuvos istoriją

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

J. JAKSTAS

Apie autorių ir jo rašymo būdą

Kaip aplankiniame knygos lapę pažymėta, autorius Pichel yra prancūzų kilmės, genealoginiai tyrinėjimai įsigijęs pasaulinį pripažinimą. Už studijas apie Prancūzijos nuopelnus Amerikos nepriklausomybei Prancūzijos valdžia apdovanojo jį aukso medaliu. Be to, iškilmingai pagerbė jį ir Sorbonos universitetas. Daug lėšų dovanojo prancūzų labdaros įstaigoms, ligoninėms. Parašė joančių arba Maltos ordino istoriją, išėjusią dviem leidimais (1957 ir 1970). Autorius išbuvo didžiuoju to ordino kancleriu net 50 metų.

Pastebėtina, kad Wilkes Barre esanti „Maltiečių kryžiaus“ leidykla išleido ir Pichelio „Samogitiją“. Ar nebus kartais ir autorius susiriesęs su leidykla ir pats savo veikalą išleis?

Iš kelių biografinių nuotraukų manau, kad autorius esama plačių užmojų istoriko, galbūt ir literato, bet vargiai pedantiško tyrinėtojo. Leistina spėlioti, kad Maltos ordino istorija, kurią jis galbūt apžvelgė iš plačios perspektyvos, vedė jo istorinę galvoseną ir prie Žemaičių praeities. Juk Maltos ordino ir Žemaičių istorija bent pirmaisiais šimtmečiais siejosi su kryžiaus karais. Maltos ordinas įsikūrė Jeruzalėje, kai Vakarų kryžiuočiai jį užkariavo. Po to jo istorija pilna kovų su netikėliais. Ryšium su maltiečių istorija gal autoriui teko paliesti ir kryžiuočių istoriją, jų įsikūrimą Pabaltijje ir kovas su vietiniais pagonimis.

Kad ne kas kitas, kaip kryžiaus karai atkreipė Pichelio dėmesį į Žemaičių istoriją, matyti jau iš pirmo knygos skakio: „Popiežiaus bulė 1200 skelbė karą vietiniams pagonims prie rytinio Baltijos jūros pakraščio. Geri krikščionys buvo renkami iš visų vakarinės Europos dalių ir telkiami į galingą armiją, vadovaujamą kryžiuočių ordino, kurio nariai anksčiau buvo kryžininkai, traukę į Šventąją Žemę“. Jau iš šio klaurai klaidinogo skakio aiškėja autoriaus rašymo metodas, kuriame parenkami tokie įspūdingi, skaitytąjį intriguojantieji sakiniai, aukojant jiems istorinę tikrovę. Čia autoriui rūpi ne tiek skaitytąjį pamokyti, jam žinių apie praeitį teikti, kiek įspūdingi, žavėti.

To paties tikslo siekiama ir parenkant ypatingus vaizdus, kurie būtų įspūdingi skaitytąjį ir jį patrauktų. Daugumas vaizdų mažai ką turi bendro su Žemaičių istorija. Jie yra imti iš visos Lietuvos istorijos ir dar iš kitų kraštų. Parenkami vaizdai iš įvairių kraštų ir laikų kraunami vienas prie kito. Galima sakyti, kad visas veikalas yra palaidų, nesutvarkytų vaizdų krūva. Toks bendras įspūdis. Smulkesnė veikalo apžvalga turės patvirtinti jį.

Legendinė Žemaičių senovė

Skaitant Pichelio veikalo, susidaro įspūdis, kad jis rašytas prieš šimtą metų, kai mūsų istorijos mokslas dar buvo vystylose. Autoriui nežinomi dideli istorijos šaltiniai leidiniai, taip pat ir rimti veikalai, pagal šaltinius parašyti. Tiesa, bibliografijoje surašyta nemaža veikalų, bet nematyti, kad jis juos būtų atidžiai studijavęs. Krinta į akis bibliografinė pozicija: Narbut, Teodor — Antiquity of Lithuanian People, Vilna, 1837 (A Translation, London, 1937). Tai bus ne kas kita, kaip Narbuto paskelbtos Bychovco kronikos vertimas. Pagal šią XVI š. kroniką amerikietis autorius ir išdrožė seną Žemaičių, tikriaupasiakius, Lietuvos istoriją ir dar ją savaip pakraipydamas. Iš jos jis išskaitė tokį „garsų“ Žemaičių karalių Ringaudą (king Ryn-gold) ir apie jo kovas su totoriais, net su pačiu Čingiskanu, plačiai rašo. Jam dar nežinoma, kad tas karalius Ringaudas buvo išgyvendintas iš Žemaičių ir Lietuvos istorijos jau pirmo kritiško Lietuvos istorijos šaltinių tyrinėtojo Ig. Danilavičiaus (1787-1840). Jam dar priešinosi Daukantas ir laikė Ringaudą pirmuoju Lietuvos kunigaikščiu, tačiau vėliau jis nebeįgėravo Lietuvos istorijoje.

Pichel panaudojo senajai Žemaičių ir Lietuvos istorijai žinomą Palemono legendą, taip pat imtą iš Bychovco kronikos. Joje randame kelis Lietuvos ka-

ralius, įsteigusius savo vardo miestus. Vienas jų — Barkas įsteigęs miestą prie Jūros upės, kur jį įtekanti į Nemuną, ir pavadinęs miestą (Jur-Barkas) Jurbarku, kuris „gyvuoja iki šiol“. Tai vienas pavyzdys, kaip autoriaus svačiojama, nepaisant nei geografinės, nei istorinės tikrovės. Tokia fantazinė, be istorinės nuovokos ir be mažiausio kritiško parinkto iš senų raštų faktų kratynys yra visa proistorė. Ne kiek geresnė ir istorija.

Lietuvos istorija paskiruose vaizduose

Nuo Gedimino laikų pradama Lietuvos istorija. Iš pat pradžių pastebima, kad Lietuva bandė prijungti Žemaičius, ir Gediminas „per visą savo gyvenimą neminėjo jų savo tėvoni-joje (patrimonijoje)“. Šią pastabą autorius, matyt, įterpė, numanydamas, kad Lietuvos istorija turėjo dominuojančią poziciją ir Žemaitija egzistavo tik bendradarbiaudama su ja. Pichelio Žemaičių istorija virsta įprasta Lietuvos istorija.

Autoriaus atsilikimas nuo istorijos mokslo pažangos matyti jau iš mažo fakto po pačioje istorinės dalies pradžioje, kur Gediminas laikomas Vytenio sūnumi. Taip jis galėjo rasti parašytą Bychovco kronikoje ar kituose XVI š. ir vėlesniuose raštuose. Pagal juos, istorikai iki antros XIX š. pusės (Narbutas, Daukantas) laikė Gediminą Vytenio sūnumi. Rastas buvusiam Livonijos ordino archyve rygių laiškas Gediminui, kur Vytenis vadinamas jo broliu, padarė galą tai istorinei klaidai. Net ir J. Šliūpas, rašęs didelę Lietuvos istoriją šio šimtmečio pradžioje, tos klaidos nebekartojė.

Pichelis rašo Lietuvos istoriją kaip kokią romaną. Jis, tiesa, naudoja istorinius duomenis ir juos pateikia chronologine eile, bet išpučia, papildo savo fantazijos vaizdais. Pvz. paimeime jo atsiliepimą apie žinomą Salyno sutartį: „Salyno sutartis pasirašyta 1398 m. Vėl pasipikintę žemaičiai atsisakė pasiduoti ir skleidė peticijas po Europos sostines, kad niekas kitas, tik jų karališka giminė (sic) ir tikrieji žemaičiai galėtų pasirašyti sutartį, liečiančią jų kraštą“ (113 p.). Gražiai pasakytą, bet istoriniais duomenimis nepatvirtinta.

Autorius mėgsta sumiti Lietuvos istoriją į paskirus vaizdus ir juos įspūdingai aprašyti. Jo pateikiami šie vaizdai: Žalgirio mūšis, žemaičių pasirodymas Konstancos santaryboje (šios temos antraštė itin skambanti: „Žemaičiai stoja prieš Šventą Romos imperiją“), Kirchholmo pergalė, švedų-rusų atplūdis XVII š., Kosciuškos sukilimas, Napoleono invazija, I D. karas. Į Lietuvos istorijos vaizdus vis stengiasi įmaišyti žemaičius ir tuo pateisinti veikalui duotą pavadinimą. Žemaičių garbei net ir Žalgiris vaizduojamas jų pergale. Tai nesiderina su istoriniais šaltiniais, ypač Dluogoš, kurį ir jis laiko pagrindiniu šaltiniu Žalgiriu. Tiesiog kurjozu laikytinas tarpas į skyrių, kur kalbama apie I D. karą ir rusų revoliuciją, caro šeimos nužudymą. Epizodas sensacingas, pasibjaurėtinas, žmogiškus jausmus giliai pažėdijantis, bet ką jis turi bendro su Žemaičių istorija?

Priešpaskutiniame skyriuje

(21) kalbama apie trijų Pabaltijo valstybių įsikūrimą, jų nepriklausomybės kovas. Paličiama kiek ir nepriklausomas Lietuvos gyvenimas. Čia pat skyriumi užsimenama ir apie Žemaičius. Apie juos randame tokią išradimą, originalų, bet nuo tikrovės atsijusį sakinį: „Beje, giška Žemaitija buvo praryta Lietuvos respublikos visose valdžios ir ekonomikos fazėse beveik tokiu pat būdu, kaip Lenkija siekė praryti Lietuvą“ (289 p.). Savotiškai paminimas Lietuvos nepriklausomybės žlugimas ir kartu jos užvaldytos (absorbed) Žemaitijos.

Paskutiniame skyriuje apie viltį gyventi autorius meta žvilgsnį į Žemaitijos ateitį. Šis tas užsimenama ir iš tarptautinės teisės, pabaksnojami jėzuitai, prikišant jiems, kad jie „turėjo intenciją sunaikinti Žemaitiją popieriuje“. Tarp kitų svačiojimų randame ir tokį „perla“: „Po šio karo (t.y. po II D. karo) daugumas žmonių priėmė jiems skirtą likimą, išplaukinti iš senos pagoniškos pranašystės, kalbėjusios apie Žemaitijos atsinaujinimą 2243 m., kai nauja jos istorija turėtų prasidėti“ (303 p.). Jau tas vienas sakinyso rodo, kas per knyga yra Pichelio „Žemaitija“.

Pabaigai

Aptartoji Žemaitijos istorija nėra istorinis veikalas tikra to žodžio prasme. Jis nėra ir tikras istorinis romanas, o kažkokia mišrainė. Jis nėra istorija, nes parašytas ne pagal patikimus praeities liudijimus, kurie iškaitomi iš rašytinių šaltinių ar kitokių liekanų. Kai jis jų nepaisė, tai ir neatvaizdavo kaip reikiant istorinės tikrovės.

Negali sakyti, kad autorius nebūtų susipažinęs su Žemaičių istorija. Jis ją studijavo iš daugelio veikalų, kaip rodo pridurtą bibliografiją, bet studijavo nepakankamai kritiškai ir neskyrė pelų nuo grūdų. Jis atmišė istorinius faktus prasimanymais teiginiais. Istoriniai veikalai taip nerašomi.

Negali laikyti Pichelio veikalo ir istoriniu romanu, nes jo pagrindas yra istorinis vyksmas, kur pateikiami įvykiai su datomis ir veikėjų vardais. Romanuose tikrovė vaizduojama perkelta prasme, tikros datos ir veikėjai juose nebūtinai.

Pichelio „Žemaitija“ priartėja prie istorinio veikalo, tačiau jos turinys drumsčiamas autoriaus prasmanų priemišų. (Vienas didesnių prasmanų, kartojamas per visą knygą, yra karališka Saulės dinastija, minint net karalių vardus).

Siaip veikalas rašytas ne tik protu ir vaizduote, bet ir jausmu, su meile, net užuojauta žemaičiams juos ištinkančių negandų metu. Tad suprantama, kodėl mūsų visuomenėje jis, kaip teko girdėti, yra žinomas. Jis daugiau įtaigojantis nei pamokantis veikalas.

Chas. L. Thourot Pichel. SAMOGITIA. The Unknown in History. 1975. Maltese Cross Press, P. O. Box 1102, Wilkes-Barre, Pa. 18703. Price — \$7.95 postpaid.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir attraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 245-1617

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 485-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Jauna solistė ANITA PAKALNISKYTĖ. Ji atliks dalį meninės programos metiniame „Tėviškės Žiburiai“ spaudos baliuje Anapilio salėje š.m. vasario 4 d. Kita programos dalį atliks dainos vienetas „Volungė“

“Didžioji iliuzija” Čikagoje

Dr. Vlodo Juodeikos veikalo sutiktuvės

1977 m. gruodžio 18 d. Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos Čikagos židynis Jaunimo Centre surengė dr. Vlodo Juodeikos kapitalinio veikalo „Didžioji iliuzija“ nagrinėjimą. Dalyvių auditorijoje prisirinko sausakimšai. Tokio skaičiaus asmenų iki šiol nėra buvę nė viename tos organizacijos parengime. Programa tvarkė židinio pirm. kun. V. Bagdanavičius. Jis pranešė, kad dviem paskaitiniams skirta kalbėti pusė valandos laiko, o po to — diskusijos. Pirmasis kalbėtojas kun. dr. J. Prunskis pailiustravo, kokia didelė komunizmo grėsmė tebėra pasauliui, nors dr. Stroma pranašauja greitą rusiško komunizmo sugriuvimą. Grįždamas prie Juodeikos veikalo „Didžioji iliuzija“, kun. Prunskis pabrėžė: jame moksliskai, filosofiniu įžvalgumu nagrinėjamos įvairios problemos, bet parašytas patraukliai, lengvai skaitomas ir visiems suprantamas. Tam tvirtinimui pailiustruoti perskaitė keletą patrauklių ištraukų, aptarė knygos turinį. Pastebėjęs, kad knygoje esama keletas gramatinių klaidų, paskaitininkas konstatavo, kad tai nemažina veikalo svarbumo nei patrauklumo.

Antrasis paskaitininkas dr. Balys Paliokas pastebėjo, kad veikalo pabaigoje trūksta rodiklės, kad be jos sunku rasti pageidaujamą vietą veikalė. Taip pat nėra panaudotos literatūros sąrašo, o citatų išnašos duotos kiekvieno skyriaus atskirai. Jos kartojasi ir nesudaro vaizdo panaudotos literatūros kiekio. Tarp citatų yra ir kun. Teofilis Tilytis, ateitininkų himno autorius. Nors autorius panaudojo daug literatūros svetimonis kalbomis, tačiau veikalas parašytas sklandžia lietuvių kalba, nėra svetimžodžių, išsiskyrus vieną, būtent, gamybos „faktorius“, kuris turėtų būti gamybos „veiksny“. Taip yra vartojama ir Lietuvių Enciklopedijoje.

Po tų pastabų dr. Paliokas perėjo prie židinio pirmininko jam pavestos padaryti idėjinės analizės. Jis aiškino, kodėl Marksas atkreipė dėmesį į ekonominis reiškinis, kodėl klaidingai formulavau viršvėrtės teoriją, geležinį algų dėsnį, be-

darbių atsargos rezervą ir kapitalo koncentracijos dėsnį, kurie gyvenime nepasitvirtino. Marksinis proletariatas, užsimosy vietoje sugriauto kapitalizmo išteigti rojų, įkūrė pragarą, kokio pasaulis nėra matęs.

Nors iš anksto auditorijai buvo skirta panagriniėti klausimą, ar žmogus gali būti sukolectyvinas, dr. Paliokas, pasinaudodamas pirmenybės teise, atsakė ir tai, pasirėmęs Juodeikos knygoje išdėstyta pažiūra: tai įmanoma tik žmogų pirmiau nužmoginus. Visam pasauliui žinoma, kokiomis priemonėmis siekiama dabar tai padaryti. Diskusijų metu tuo klausimu niekas daugiau nekalbėjo.

Židinio išsiuntinėtame bendraraštyje buvo pageidaujama klausytojų pasisakymų tokiu klausimu: kas liks lietuvių tautai iš marksistinio valdymo, jam praėjus? Dr. Paliokas vėl pagal Juodeikos knygą atsakė: tuo klausimu galima tik spėlioti; galima laukti solidarumo sistemos, socialinio teisingumo, socialinės gerovės, nacionalizmo ir t.t. Bet ir tuo klausimu daugiau auditorijoje niekas nekalbėjo.

Prieš diskusijas pirmininkaujantis prašė nebeskaityti paskaitų, bet kalbėti jau čia palietais klausimais, tačiau diskusijoje tik retas palietė iškeltas problemas vienu kitu žodžiu. Daugiausia kalbėjo pro šalį, apie neesminius dalykus.

Vietoje galima buvo įsigyti ir knygą. Kiek egzempliorių ten buvo, beveik visi buvo išpirkti. Dr. Paliokas buvo patenkintas, kad LKM Čikagos židynis jam pavedė panagriniėti V. Juodeikos knygą. Mat, būdamas gimnazistu Panevėžyje, su V. Juodeika 1918 m. gyveno tame pačiame bendrabutyje. Juodeika iš septintos klasės kartu su kitais naktį išvyko į Kauną, stoti į ten organizuojamą kariuomenę savanoriu. Be to, ir vėliau palaikė nuolatinę bičiulystę. Anksčiau atvykęs į JAV, sudarė reikalingus dokumentus atvykti ir Paliokams.

Marksas gavo filosofijos laipsnį Friedricho Schillerio universitete Jenoje, Vokietijoje, 1841 m., o Paliokas — politinių mokslų daktaratą tame pačiame universitete 1936 m., taigi 95 metais vėliau. B. V.

Atsiųsta paminėti

RELIGIOUS LIBERTY IN EASTERN EUROPE. A Test Case For Human Rights. A Statement by the Catholic Bishops of the United States, USCC — May 4, 1977. JAV vyskupų konferencijos pareiškimai, liečiantys žmogaus teisių varžymą E. Europoje. Lietuvos tikinčiųjų persekiojimas paliečiamas trijose šios brošiūros vietose. Galima gauti Religijonų, 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA. Kaina su pasiuntimu \$1. Užsiskaitant 5 egz. ar daugiau, mokama tik pusė kainos.

Janina Narūnė, JAUNYSTĖ. Autobiografinių žinių antroji dalis. Spaudė Tėvų pranciškonų spaustuve

Feliksas Breimeris, SKAMBAN-TIS LAIKAS, II papildyta laida. Eilėraščių rinkinys, kurio I laida buvo išleista 1932 m. Kaune. Viršelės dail. A. Korsakaitės — Sutkuvienės. Spaudė M. Morkūno spaustuve Čikagoje 1977 m. 70 psl., minkštais viršeliais. Kaina nepažymėta.

DVI NAUJOS J. BURKAS KNYGOS
“DU DVASINIŲ BŪTYBIŲ PASAULIAI“, 444 psl., JAV \$8.50, ir “KONNERSREUTH TERESĖ“ (Neumanaitė), \$5.00. Užsakyti: “Sūduva“, 809 Ramble St., Hot Springs, AR 71901, USA

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

ČIKAGOS LIETUVIŲ OPERA savo 22-jam sezonui yra pasirinkusi G. Verdi operą “Nabucco“, kurios trys spektakliai įvyks balandžio 1-2 ir 9 d.d. Marijos gimnazijos salėje. Operą paruoš ir diriguos jaunasis muz. Alvydas Vasaitis, lietišliuiose pastatymuose talkinės kitiem dirigentam. Operos choras, turintis apie 60 dainininkų, dirba jau nuo praėjusio rudens. Moteris moko E. Pakštaitė — Sakadolskienė, vyrus — A. Gečas. Akompaniatorium dirba A. Kaminskas. Operoje dainuos solistai: Dana Stankaitytė, Margarita Momkienė, Kotryna Kogutaitė, Algirdas Brazis, Jonas Vaznelis, Rimas Strimaitis, S. Wick, J. Savimavičius. Scenovaizdžiai bus gauti iš Milano operos, arabažiai — iš Niujorko operos. Prieš Kalėdas jau įvyko bendra choro ir solistų repeticija Jaunimo Centro kavinėje. Organizaciniais spektaklių reikalais rūpinasi CL Operos valdyba — V. Radžius, V. Momkus, J. Vidžiūnas, R. Grauzinienė, I. Navickaitė, G. Mačiulytė ir A. Putrius.

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBŲ FEDERACIJA išleis J. Narūnės paruoštą knygą apie lietuves akademikas, gimusias prieš 1905 m., atskleidimą jų nuopelnus Lietuvai. Istorinio pobūdžio veikalas, pilnas kruopščiai surinktų žinių, bus labai naudingas tiems asmenims, kurie ateityje rašys studijas istoriniais lietuvių kultūros klausimais. Autorė J. Narūnė prašo atsiliepti visas to amžiaus moteris, baigusias augštąjį mokslą. Apie mirusias žinių ir nuotraukų laukiama iš jų giminių bei pažįstamų. Biografinė medžiaga ir nuotraukos siunčiamos J. Narūnei, 421 Collins Ave., Apt. 9, Miami Beach, Fla. 33139, USA.

DEVINTAJĄ LIETUVIŲ DAILES PARODĄ Niujorko Kultūros Židynyje vasario 11-12 d.d. rengia JAV LB Niujorko apygardos valdyba. Paroda yra įtraukta į Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo šešiasdešimtmečio šventės remus. Dalyvauti kviečiami visi lietuviai dailininkai. Kiekvienas jų gali pateikti iki 10 kūrinių, kuriuos atrinks ir išstitys speciali komisija — Česlovas Janušas, Paulius Jurkus, Jonas Rūtenis. Pageidaujama, kad paveikslų plotis nebūtų didesnis kaip 60 colių. Parodos rodinį skaičius galės būti sumažintas, jėgu jų būtų gausi perdaug. Parodos dalyviai registruojasi pas LB Niujorko apygardos vicepirmininką kultūriniais reikalais dail. Č. Janušą, 101-05 107 Street, Ozone Park, N.Y. 11416, USA. Parodoje bus ir jaunimo skyrius šios apylinkės moksleiviams. Paroda vasario 11, šeštadienį, 7 v.v., atidarys gen. Lietuvos konsulas A. Simutis. Atidarymo metu bus paskelbtos ir įteiktos premijos, kurias parodos dalyviams paskirs specialioji vertintojų komisija. Siemėtinėje parodoje bus prisimintas ir pagerbtas a.s. dail. Adalbertas Staneika, gyvenęs ir kūręs prie Filadelfijos. Numatoma išstatyti jo kūrinių apibūdinti jo kūrybą. Vasario 12 d. didžiojoje Kultūros Židinio salėje įvyks literatūros vakaras su koncertine dalimi. Jame bus paminėta deimantinė rašytojo Stasio Santvaro amžiaus sukaikis. Paroda uždaryma po literatūros vakaro, paskelbus populiariu premiją.

LIETUVIŲ RASŲTOJŲ DRAUGIJA 1977 m. premijai paskirti vertintojų komisija sudarė Niujorko, jam pakviesdama šiuos savo narius — K. Grigaitę, N. Gaudienę, P. Jurkų, A. Merkeli, Pr. Naujokaitį ir V. Volerą. Tikimasi greito sprendimo, kad premija būtų galima įteikti per sukaiktuvės Vasario 16 iškilmes.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS Čikagos židynis, vadovaujamas kun. V. Bagdanavičiaus, prieškalėdinį savo susirinkimą paskyrė susipažinimui su velionės Dr. Vlodo Juodeikos knyga “Didžioji iliuzija“, atskleidžiančia marksizmo teorijoje ir praktikoje po puskalėdinį kalbėjo: kun. dr. J. Prunskis — apie marksizmą bei komunizmą apilamai, dr. B. Paliokas — apie patį veikalą, vertindamas jį ekonomisto akimis.

TRADICINIAM PRIEŠKALĖDI- NIAM literatūros vakarui Los Angeles Lietuvių Fronto Bičiuliai pasirinko rašytoją Alę Rūtą — Arbiene. Įvadinį žodį rengėjų vardu tarė A. Kulnys, su A. Rūtos gyvenimu bei kūryba supažindino poetas B. Brazdžionis. Ištrauką iš jos romano “Kėlias į kairę“ skaitė rež. D. Mackia-linė, iš dramos “Ant liūnų krašto“ — aktorė E. Dovydaitytė ir S. Macas, iš kitų kūrinių — pati autorė. Koncertinę vakaro dalį atliko baritonas Antanas Polikaitis, padainavęs G. Gudauskienės dainą “Aš žinau“ ir B. Budriūno “Sausmą“ su pianistės R. Apiekytės pagyda. Pastaroji prie programos prisidėjo vienu F. Sopeno kūriniu. Vakaro dalyviai turėjo progą įsigyti ka tik išleista A. Rūtos knyga “Laiškas jaunystei“, iliustruotą jos dukros dail. Rasos Arbaitės.

ALĖS RUTOS - ARBIENĖS novelę “Po angelo sparnu“ išspausdino JAV leidžiamas kultūrinis lietuvių žurnalas “Treji Vartai“. Kalifornietės rašytojos kūrinių lietuvių kalbon išvertė Janis Zarins.

VILNIAUS KONSERVATORIJOS pirmo kurso studentai suvaidino dviejų dalių operetę “Carmen“, paruoštą G. Bizet operos motyvais, perpintą humoru, dabartinės muzikos ritmu. Eskamiljo vaidmenį atliko Mindaugas Glyks, Chozė — Alfredas Cekišius. Spektaklio dirigentu buvo Eduardas Kaniauskas. Scenovaizdžius sukūrė A. Bagdžius ir V. Paukštė. Studentiškas spektaklis buvo paruoštas pernai M. K. Ciurlionio meno mokykloje bendromis jos abiturientų jėgomis. Šiais mokslo metais įvairių specialybių jie siekia Vilniaus konservatorijoje.

LIETUVOS KINO STUDIJOS rež. G. Lukšas sukūrė meninį filmą “Ak, Teofil!“ pagal to paties pavadinimo J. Apučio novelę. Pagrindiniai filmo veikėjai — idealistinių nuotaikų jaunuolis Benjaminas ir viskuo nusivylęs matininkas Teofilis. Šiuos vaidmenis atlieka aktoriai A. Bulika ir A. Masiulis. Veiksmai vyksta dabartiniame Lietuvos kaime.

VILNIAUS BERNIUKŲ CHORAS “Ažuoliukas“, vadovaujamas H. Perelšteino, rengia koncertinius susitikimus su Cekoslovakijos Pardubiečių mergaičių ir merginų chorų, kurio vadovas yra čekas V. Novakas. Tokuose koncertuose abu chorai turi atskirus pasirodymus ir dalį programos atlieka jungtinėmis jėgomis. Nesenai įvykusiame akademinių chorų festivalyje abu chorai savo koncertuose atliko S. Šimkaus, J. Bačinskio, R. Zigačio, S. Naujalio, M. Riachlo, P. Ehenio bei kitų kompozitorių kūrinius, lietuvių, čekų, slovakų ir rusų liaudies dainas. Koncertai buvo surengti Cekoslovakijoje.

DOKUMENTINIUS FILMUS Lietuvos televizijai kuria “Telefilmo“ studija. Jų sąrašą papildė rež. A. Marcinkas “Monologai“, žiūrovą supažindinantys su Panevėžio dramos teatro vyr. rež. J. Miltiniu ir jo mokiniams.

VILNIAUS KONSERVATORIJOS Klaipėdos fakultetų mokomasis tetras pastatė Ramutės Skučaitės dviejų dalių pjesę “Aš ir mano moterys“. Spektaklį režisavo vyr. fakulteto dėstytojas Gediminas Šimkus, scenovaizdžius sukūrė dail. Sofija Kanavarskytė.

DOKUMENTINI FILMĄ “Laimin-gasis — tai aš“, skirtą rašytojo Juo-zo Grušo 75 metų amžiaus sukaikčiui, sukūrė Lietuvos kino studija. Scenarijus autoriai — P. Pailionis ir V. Imbrasas, režisoriai — V. Imbrasas, operatorius — Z. Putilovas. Nemaža vietos filme tenka deimantinės J. Grušo sukaiktės iškilėms, dramų ištraukoms bei nuotraukoms, jo gimtinės vaizdams. Gyvu žodžiu J. Grušas prabyla apie savo gyvenimo ir kūrybos prasmę.

HUMORISTINĖS GRAFIKOS PAR-RODOJE Tolentine, Italijoje, dalyvavo 6 Lietuvos atstovai — V. Beresniovas, L. Bereznickas, A. Cvirka, R. Ōskutis, Z. Steinsys ir J. Varnas. Markorolio premija buvo įvertinti vilniečio Zenono Steinio ir kauniečio Vladimiro Beresniovo darbai.

KNYGZENKLIŲ PARODAI LIUB-LINE buvo panaudoti Z. Jožvilko rinkiniai, kuriuose yra nemažai ir lietuvių dailininkų darbų. Parodoje dalyvavo Lietuvos dailininkai — V. Antanavičius, G. Bagdonavičius, A. Cepauskas, R. Dichavičius, A. Gediminas, I. Genušienė, R. Gibavičius, V. Juceys, V. Janauskas, V. Kalinauskas, A. Kmeliūskas, A. Kučas, A. Matuliaskas, J. Petrauskas, R. Saliamoras, P. Repšys, B. Uogintas, B. Zilytė ir kt. Įvadą parodos katalogui parašė J. Gurba. Kiek anksčiau iš tų pačių Z. Jožvilko rinkinių buvo surengta atskira V. Kisarausko knygzenklių paroda. Lietuviai dailininkai taipgi dalyvavo VIII-joje tarptautinėje knygzenklių parodoje, kuri iš Malborko buvo perkelta į Lodzę. Geriausiai buvo įvertinta S. Eidrigevičiaus kūryba. Atskiros grafikos darbų ir knygzenklių parosros Lodžėje susilaukė dail. G. Dide-lytė.

MUZIKOS DIENŲ PROGA Anykš-čiuose bei kitose šio rajono vietovėse 18 koncertų surengė dainų ir šokių liaudies ansamblis “Lietuva“, stgyninis Vilniaus filharmonijos kvartetą, P. Bingelio vadovaujamas valstybinis Kauno choras, konservatorijos liaudies instrumentų ansamblis “Sutartinė“ su vadovu P. Tamošaičiu, solistai — N. Ambra-zaitytė, G. Apanavičiūtė, J. Girijotas, R. Maciūtė. Lietuvos televizijos ir radio ansamblis “Armonika“, kurio vadovas yra kompoz. V. Juozapaitis, vokalinis instrumentinis Vilniaus filharmonijos ansamblis “Est-radinės melodijos“, vadovaujamas J. Tiškaus. Iš Maskvos buvo atvykusio muzikinio teatro sol. N. Avdošina ir tarptautinių konkursų laureatas akordeonistas J. Dranga. Muzikos dienos užbaigtos visuomeninio Vilniaus filharmonijos skryiaus atidarymu Svėdasuose.

PROFESINĮ MENINĮ KOLEK-TYVŲ apžiūroje sovietinių premijų bei diplomų susilaukė 49 meninai vienetai. Lietuvai pirmąsias premijas laimėjo simfoninis Vilniaus filharmonijos orkestras, dainų ir šokių ansamblis “Lietuva“, antrąją — valstybinis Kauno cho-ras.

V. Kst.

R. CHOLKAN & CO. LTD.
REAL ESTATE

SWANSEA, puikus vos keliolikos metų senumo originalus tributis, vandeniu-alyva šildomas; privatus įvažiavimas; būtinai turi būti par-
duotas; atviras pasiūlymas.

PRINCE EDWARD DR. - BERRY RD., 3 miegamųjų vienaaukštis, pilnai užbaigtas rūšys, garažas su privačiu įvažiavimu; galima tuojau užimti; prašoma kaina — tik \$78.900.

ROYAL YORK - DUDAS, 8 kambariai per du augštus, balkonai, plius 4 kambariai rūšyje, 4 prausyklos; vos 6 metų senumo; apšildomas plaukiojimo baseinas, gražus kiemas, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu.

JANE - BLOOR, atskiras 7 kambarių namas, 2 prausyklos, vandeniu-alyva šildomas; garažas su privačiu įvažiavimu; netoli požeminio stoties; prašoma kaina \$74.900; namas be skolo.

ROYAL YORK - BLOOR, 5 kambarių vienaaukštis, užbaigtas rūšys su atviru židiniu, garažas su privačiu įvažiavimu, arti Bloor.

SWANSEA, gražus kvadratinio plano 7 kambarių atskiras namas; 2 prausyklos, užbaigtas rūšys; namas be skolo, gražioje ramioje gatvelėje.

INDIAN RD. - BLOOR, atskiras 10 kambarių namas; užbaigtas rūšys, kvadratinis planas, platus privatus įvažiavimas su dvigubu garažu; viena skola; visai netoli Bloor ir Lietuvių Namų.

16 ĮSTAIGŲ JUSŲ PATARNAVIMUI TORONTE IR
ONTARIO PROVINCIJOJE.

P. KERBERIS,
2336 BLOOR STREET WEST

tel. 763-5555 namų 535-1584

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos
Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 13 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10 - 3	term. indėlius 1 metų 8¼%
Antradieniais 10 - 3	pensijų ir namų s-tas 8½%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias s-tas 7%
Ketvirtadieniais 10 - 8	depozitų-čekių s-tas 6%
Penktadieniais 10 - 8	DUODA PASKOLAS:
Šeštadieniais 9 - 1	asmenines 9½%
Sekmdieniais 9.30 - 1	nekiln. turto 9¼%
	investicines 10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmdieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10.000. Pardudoma "American Express" kelionių čekius ir pinigines perloidas. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
telefonas 536-5936

Pardudomi kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Pardudamos lempos ir baterijos. • Pritęs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

Autorite Sales and SERVICE

Telefonas 531-1305

1636 Dundas St. W.

ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave.
(tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave.,

Telefonas 535-1258

Toronto, Ontario

• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

Simons TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, taisom, parduodam televizijas, "stereo" aparatus, lietuviškas plokšteles ir suvenyrus.

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

- Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Australijos Melburno Lietuvių Namai — lietuviškos veiklos centras

SPORTAS**PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS**

Pasaulio Lietuvių Dienos įvyks 1978 m. Toronte, Kanadoje, kurių programoj, kaip atkirta dalis, yra Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės 60-mečiui nuo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir 40-mečiui nuo Lietuvos tautinės olimpiados paminėti.

Būdami pavergtos Lietuvos vaikai, privalome tėvynę aukoti ir puoselėti viską, kas ten yra užgniaužta, nuolat persekiojama ir naikinama. Sportinė veikla irgi pažabota komunistinio judėjimo tikslams, kur sporto organizacijų ir paskirų sportininkų individualus pasireiškimas tautinėje ar asmeninėje srities yra sukaustytas. Jaunuomenės pirmieji žingsniai nužymėti antireliginių auklėjimu, o sportiniai — lietuvių laimėtų pergalių nuvertinimu, viską perkiojant raudonojo režimo "garbingumui" kelti. Tarp tautinis Lietuvos vardas išjungtas iš pasaulinės sporto šeimos. Fizinis auklėjimas ir lavinimas pajungtas komunistinei ideologijai, o varžybinių lietuvių iškilimų ir ryžtingumą teršia rusiškų sukto pastangos nustumti lietuvių iš laimėtojų pozicijų už nugarin.

Didieji šių metų užmojai tepažadina gausią visuomenės paramą Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynėms, o sportinį jaunimą tepaskatina ryžtingai josi dalyvauti. Tad visi uoliai ruošimės tam didžiajam žygiui, kuris stiprintų visus lietuvius — pavergtuosius ir laisvuosius.

SALPASS centro valdyba

Tinklinio varžybos PLS Žaidynėse bus ypatingai gausios. Tikimasi susilaukti komandų iš Los Angeles, Baltimorės, Bostono, Čikagos, Klevelando, Toronto, Hamiltono, Niujorko, Waterburio ir Detroito. Taip pat atvyks ir Australijos tinklininkai — vyrų ir moterų rinktinės. Bus varžomasi vyrų, moterų, jaunų A. mergaičių 2-3 klase. Varžybos reikės 2-3 salių. Jos užtruks 3 dienas. Trečią dieną bus tik baigminiai žaidimai. Daugiausia koman-

du tikimasi susilaukti moterų klasėje — apie 10. Tinklinio varžybos vadovaus Mindaugas Leknickas. Jam talkins komitetas, kurį sudaro Vytautas Stuišys, Regina Armonaitė, Algis Kairys ir Arūnas Gataveckas. Sunku iš anksto numatyti šių varžybų nugalėtojus, tačiau pagal senus duomenis vyrų klasėje reikia laukti Bostono pergalės; moterų ir mergaičių klasėse dėl medalių varžysis Čikagos ir Klevelando tinklininkės. Australijos ir Los Angeles komandų pajėgumas nėra žinomas. Vienok tai, kad atvyks Australijos rinktinės, iškelia jas į favoritų eilės. Pirmą kartą lietuvių varžybose matysime Los Angeles tinklininkus. Gal ir čia susilauksime staigmenų.

Apgyvendinimui atvykusių sportininkų yra gautas Toronto universiteto bendratis — 500 kambarių. Kiekvienas kambarys talpins 1 ar 2 sportininkus. Čia pat bus galima pavalgyti pusryčius. Specialūs autobusai nugalės dalyvius į varžybas. Ir visa tai — labai papigintomis kainomis. Sportininkų nakvynėmis rūpinasi Kazys Budrevičius, 519 Dovercourt Rd., Toronto, Ont. M6H 2W3, Canada. Tel. 1-416-535-9755.

Algirdas Bielskus rengia PLS Žaidynių bendrą visų varžybų programą. Ji ši mėnesį bus išsiuntinėta visiems sporto klubams ir būsimiems PLS Žaidynių dalyviams.

Žaidynės aukomis parėmė: Toronto LSK Vytis \$250, dr. A. Nasvytis \$200, Valters Dauginis \$50, Petras Gulbinskas \$50. Žaidynių rengėjai visiems rėmėjams nuoširdžiai dėkoja.

Slidinėjimo varžybos yra pradžia mūsų didžiosios sporto šventės, jungiančios viso pasaulio lietuvių sportininkus. Šios varžybos įvyks vasario 25 d. Moonstone Ski Resorte. Informacijos reikalu kreiptis pas slidinėjimo vadovą Mečį Empakerį, 6 Robin Hood Rd., Islington, Ont., Canada, M9A 2W7. Tel. 1-416-231-1487. A. S.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Ją. Privertstinis prancūzų kalbos įvedimas esą trukdytų bendrovės darbą už Kvebeko ribų. Be to, jai būtų sunku gauti angliškai kalbančių kvalifikuotų pareigūnų, nes jie nenorėtų persikelti į Kvebeką ir savo vaikus leisti į prancūziškas mokyklas. Persikėlimas Torontan bus atliktas per keletą metų, jeigu jį patvirtins sausio 27 d. Toronte šaukiamas draudas turinčių bei juos įgaliojusių asmenų suvažiavimas. Bendrovės prez. T. Galtas jau pėnai buvo įspėjęs Kvebeko premjerą R. Levesque, kad ši organizacija negalės dirbti pagal naują prancūzų kalbos įstatymą. Kvebeke bus palikti tik prancūzų kalba veikiantys skyriai.

Pirmasis į šį pranešimą reaguavo Kvebeko finansų min. J. Parizeau. Jis apkaltino "Sun Life" bendrovę Kvebeko išnaudojimu, teigdamas, kad šioje provincijoje ji yra surinkusi \$1 milijoną įmokų, o investavusi tik \$600 milijonų. J. Parizeau pagrąsino, jeigu reikės, net įstatymo keliu atgauti likusius \$400 milijonų. Jo argumentą tuojau pat sugriovė bendrovės vadovė ir įspūda realiais gyvenimo faktais. Draudos bendrovė ne tik renka įmokas, bet ir duoda išmokas, padengia kitas savo išlaidas. Įmokomis surinktas \$1 milijonas toli gražu dar nereikia, kad bendrovė turėtų lygiai tiek pat pelno. Tokiose aplinkybėse \$600 milijonų (bendrovės duomenimis \$680 milijonų) investavimas Kvebeke yra pakan-kamai didelis.

"Sun Life" bendrovės centro perkėlimą iš Montrealio į Torontą bando perkalbėti Kanados finansų min. J. Chretienas, bijodamas, kad jos pavyzdžiu gali pasekti ir kitų didžiųjų bendrovių centrai Montrealyje. Jis ir kai kurie liberalai federaciniame parlamente į bendrovės vadovų sąžinę apeliuoja patriotizmu. Pasak jų, centro iškėlimas gali prisidėti prie Kvebeko atskyrimo nuo Kanados. Dienraštis "The Toronto Sun", atmesdamas tokį federacinės vyriausybės bei liberalų patriotizmą, specialiu vedamuoju priminė skaitytojams, kad premjeras P. E. Trudeau nesinėmė jokių priemonių, kai prancūzų kalbos įstatymą nr. 22 įvedė Kvebeko liberalų premjeras R. Bourassa ir kai dar griežtesnį įstatymą nr. 101 įgyvendino rinkimus laimėjęs separatistinis Kvebeko partijos premjeras R. Levesque. Netgi buvo atsisakyta kreipimosi į augščiausiąjį Kanados teisumą išsiaiškinti, ar toks įstatymas nepažeidžia konstitucijos. Buvo tik pasiūlyta privatiem asmenim ar organizacijom imtis tokio žingsnio su federacinės vyriausybės pritarimu. "Sun Life" sukelto įtampos metu premjeras P. E. Trudeau esą tebeslidinėjo Kolorado valstijos ištaigiam Aspeno kurorte, pasilginęs savo atostogas.

Savo kandidatūrą į Kvebeko liberalų vadus paskelbė "Le Devoir" dienraščio Montrealyje leidėjas ir redaktorius Claude Ryan, įtakingas 52 metų amžiaus žurnalistas. Jis sakosi tai padaręs dėl daugelio kvebekiečių ir net etninio grupių spaudimo. Po premjero R. Bourassos pralaimėjimo 1976 m. lapkričio 15 d. Kvebeko partijai ir jos vadui R. Levesque sutruškinčiams liberalams laikinai vadovavo Gerard D. Levesque. Antrasis kandidatas į vadus yra R. Garneau, buvęs Kvebeko finansų ministeris. Abu jie — Kanados federacijos šalininkai. C. Ryanas pabrėžė, kad jam perėjimą iš žurnalizmo, nesusieto

Ateitininkų žinios

Jaunučių berniukų ir mergaičių susirinkimai įvyks sausio 22, sekmdienį, 2 v.p.p., seselių namuose.

Vyr. moksleivių susirinkimas — taip pat sausio 22, sekmdienį, 12 v., Prisikėlimo par. muzikos studijoje. Visi moksleiviai privalo dalyvauti.

Wasagos stovyklos organizavimo reikalais pasitarimas įvyks sausio 25 d., 7.30 v.v., Prisikėlimo par. patalpose. Į pasitarimą kviečiami atvykti visi, kuriems rūpi stovyklos reikalai ir kurie taip pat yra susidomėję programa bei vadovavimu.

Toronto ateitininkų metinė šventė įvyks gegužės 6 d. Šventei jau pradėta ruoštis.

"Ateities" administracija prašo visus skaitytojus - prenumeratorius, kiek galint greičiau, pratęsti prenumeratą už 1978 m. Jeigu kas dar skolingas, prašoma atsilyginti už praėjusius metus.

Skautų veikla

• Žinios iš Australijos sknt. Stepo Kairio muzikinis vienetas turėjo eilę koncertų ir visur gražiai pasirodė. Tautinė stovykloje stovyklavo per 400 skautų-čių. Išgyta daug naujų draugų, sustiprintas skautiškas patyrimas, pagyventa skirtingose ir įdomiose gamtos sąlygose.

• Dr. Jono Basanavičiaus minėjimą — meninio žodžio ir dainos poetę rengia Toronto skautininkų-čių ramovės kovo 12 d., 4 v.p.p., Toronto L. Namuose. Programoje išgirsime akt. Henriką Kačinską ir dainos vienetą "Volungę". Apie dr. Joną Basanavičių ir jo kūrybą kalbės Vl. Saltmirus, D. Puterienė ir G. Kurpis.

• Romuvai aukėjo po \$50: "Dressher - Barauskas Insurance Agency" ir V. Dauginis; \$10: J. Trinkūnienė. Ačiū mieliems rėmėjams. Aukotojai, nori gauti pakvitavimus dėl pajamų mokesčio, prašomi kreiptis į A. Vasiliauską, 51 Smithfield Dr., Toronto. Tel. 251-5126.

• Knygai "Mūsų skautybė" Hamiltono "Sirvintos" tunto apžvalgą su gausiomis nuotraukomis atsiuntė S. D. Gatauskienė. Laukiame visų atsilieptant. Č. S.

Studentų žinios

Toronto Universiteto Studentų Klubas organizuoja vasario 11, šeštadienį, 2 v.p.p., futbolo rungtynes Park Lithuania, netoli Keele ir Bloor gatvių. Visi, kurie nori dalyvauti, renkasi prie Lietuvių Namų 2 v.p.p. Visi studentai iš kitų vietų kviečiami suorganizuoti savo komandas ir išrinkti mergaites — savo "cheerleaders". Rungtynių pabaigoje bus įteikta taurė laimėtojams.

Kviečiame jaunimą, ypač iš kitų kolonijų, dalyvauti. Mes, Toronto komanda, kviečiame į varžybas kitus Ontario universitetus. Po rungtynių vakare bus geri šokiai su gera muzika Toronto Lietuvių Namuose. Daugiau informacijai teirautis pas Vidą Petkevičiūtę 274-1477. Zitą Bersėnaitę 488-4801.

Iki pasimatymo! TULSK

VYČIO ŽINIOS

Stalo teniso treniruotės Toronto L. Namuose tęsiasi nusistovėjusia tvarka. Didelį susirūpinimą kelia negausus treniručių lankymas. Turint patogias patalpas ir prityrusį trenerį Joną Nešukaitį, reikėtų susidomėti jaunimui. Jei treniručių lankymas nepaugsės, sekantais metais J. Nešukaitis nenumato skirti tiek daug pastangų šioms treniruotėms. Verta susirūpinti patiems stalo teniso mėgėjams ir jų tėvams.

Glorija Nešukaitytė gruodžio 28 d. Castle Frank mokykloje vadovavo trijų dienų stalo teniso pratyboms, kuriose dalyvavo Toronto stalo tenisininkai, jų tarpe ir keli Vyčio jaun. stalo tenisininkai.

Visuotinė, metinį klubo susirinkimą numatoma kvieisti š.m. vasario pabaigoje.

PLS Žaidynėms "Vytis" paskyrė \$250 auką.

Moterų ir mergaičių krepšinio treniruotės vyksta kiekvieną trečią dieną 7-9 v.v. George R. Gould mokykloje. Vadovauja A. Duliūnas. Numatoma suorganizuoti komandą PLS Žaidynėms. Kviečiame daugiau naujų žaidėjų. Treniručių salė yra prie Royal York ir Queensway gatvių. A. S.

GERULAIČIO LAIMEJIMAI

Vitas Gerulaitis 1977 m. teniso sezono pasiekė ypatingų laimėjimų. Praėjusius metus jis sėkmingai užbaigė, varžydamasis Australijoje. Vitas kartu su Rascoe Tanner atstovavo JAV-ėms susitikime su Australijos rinktinė. Jis abu vienetu susitikimus laimėjo ir už kiekvieną pergalę buvo atlygintas po \$10.000.

N. Metų išvakarėse V. Gerulaitis laimėjo ir atviras Australijos teniso pirmenybes bei pirmos vietos atpildą — \$28.000. Šis titulas pasaulio tenisininkų yra ypatingai vertinamas.

Įtakingas teniso žurnalas "Tennis" Vitą Gerulaitį įvertino 1977 m. penktuoju pasaulio tenisininku. J.B.

su jokia partija, padiktavo dabartinę rimta Kvebeko ir Kanados būklę, galinti turėti lemiančios įtakos atečiai. C. Ryanas žada reformuoti prancūzų kalbos įstatymą nr. 101, reikalaujamas daugiau teisių Kvebekui laisvesnėje federacijoje. Kvebeko liberalų partijos suvažiavimas naujam vadui rinkti įvyks balandžio 14-15 d.d.

REAL ESTATE LTD.

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West
PARDUODAMI NAMAI HIGH PARK RAJONE IR
NETOLI LIETUVIŲ NAMŲ

PACIFIC-BLOOR, atskiras plytų namas, trijų augštų; pilnai modernizuotas, dvi prausyklos, privatus įvažiavimas. Netoli Bloor ir High parko.

BLOOR-SHAVER, mūrinis vienaaukštis, 3 miegamųjų su prijungtu garažu. Užbaigtas rūšys (baras). 50 pėdų priekis. Sklypas su vaismedžiais. Greitas perėmimas.

NETOLI PRISIKĖLIMO parapijos šventovės keturbutis. Gražūs, erdvis butai po 4 kambarius. Alyva šildomas. Keturi garažai. Nėdelis įmokėjimas ir viena atvira skola.

KLAUSKITE KITŲ PARDAVIMŲ HIGH PARK RAJONE

MISSISSAUGA, prabangus vienaaukštis namas, 4 miegamųjų; 3 modernios prausyklos. Prašoma kaina tik \$89.000. Vertas dėmesio.

QUEEN-CALENDER, atskiras plytų namas, 3 augštus; 3 modernios virtuvės ir prausyklos. Įrengtas su visais įrengimais. Testamentinis palikinis. Prašoma kaina tik \$55.000.

INDIAN RD. — ARTI BLOOR, atskiras mūrinis namas, 3 augštai, 4 kambariai pirmame augšte; labai gerame stovyje; privatus įvažiavimas, dvigubas garažas. Įmokėti apie \$25.000.

VARISITY-DUNDAS, 6 kambariai, su užbaigtu rūsiu; namas apie 18 metų senumo, modernus, su privačiu įvažiavimu, įmokėti tik \$8.000.

WESTON RD.-EGLINTON, naujai atremontuota krautuvė, plius 4 kambarių butas; gera vieta betkokiam verslui, įmokėti apie \$10.000.

ALHAMBRA — ARTI LIETUVIŲ NAMŲ, atskiras plytų namas, 14 kambarių; 5 kambariai pirmame augšte, plius 4 butai nuomoti, geros pajamos, geras butas savininkui, garažas. Įmokėti apie \$25.000.

VAKARAIŠ SKAMBINKITE Į NAMUS

S. Jokubaitis

537-2869

A. Garbenis

489-1543

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8% už 1 m. term. dep.
8½% už pensijų ir namų planą
6¼% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:

9½% už asm. paskolas
9¼% už mortgičius

AKTYVAI virš 19 milijonų dolerių

Asmeninės paskolas duodame iki \$10.000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybę apdrausta sntaupydydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10.000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perloidas, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrioji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ontario L5H 1G4

Louis Temporale — oficialus skulptorius —

Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kopų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakyms atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, aškinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario

Tel. 533-5454

Lietuviams daroma

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

1978 METŲ SUTIKTUVES

N. Metų sutiktuvių buvo nemažai. Jaunimo Centre įvyko net du dideli sutiktuvių pokyliai. Viršutinėje salėje jau kelinti metai iš eilės sutiktuves rengė Čikagos Lietuvių Opera, o kilimais išklotoje ir vitražais išpuoštoje kavinėje — "Dainavos" ansamblis, anksčiau N. M. sutiktuves rengdavęs Sv. Kryžiaus liet. parapijos salėje. N. M. sutiktuvių pokyliui abiem dainos vietoms yra neblogi šaltiniai išdams papildyti. Lietuviai noriai į juos renkasi ir jokių skelbimų spaudoje ar per radiją nereikia. Operos N. M. sutiktuvių pokilyje dalyvavo apie 300, o "Dainavos" — apie 250, nes abiejose patalpose tiek ir tegalėjo tilpti. Vos tą vakarą atvykus į JC, matėsi puikiai ir skoningai išpuoštos salės, ir visi rūmai skendo šviesose. Dainaviečiai su svečiais sutiktuves pradėjo ansamblio pirm. A. Smilgos žodžiu ir Lietuvos himnu. 12 v. nakties visi sugiedoję "Ilgiausių metų". Sokiai vyko JC šiauriniame priekyje tarp stiklinių sienų. Sokant, pro stiklines sienas matėsi lauke gražiai krentantis sniegas. Po 12 v. nakties sniego jau buvo daug, ir visiems kelioms į namus nebuvo lengvos. Kai rytą, naujos dienos, nuykus į darbą dienraščio leidykloje, pradėjo plaukti užmestųjų sąrašai, lietuviškų pavardžių juose nesimatė. Tadgi 1978 m. Čikagoje sutikim laimingai. Ar jie bus laimingi lietuvių tautai namuose ir lietuviams išeivijoje, parodys ateitis.

NAUJA OPERA

Čikagos Lietuvių Operos vienetas egzistuoja jau 22 metai ir kiekviename darbo sezone scenoje parodo ką nors naujo. Gruodžio 23, Kūčių dienos išvakarėse, operos valdyba į eilinę penktadienio repeticiją JC kavinėje pasikvietė lietuvių spaudos bei radijo atstovus ir taip pat būrelį svečių. Visi turėjom progos pasiklausyti rengiamą naują kūrinį — G. Verdi opera "Nabucco". Šios operos vardas, rodos, neminimas populiariųjų operų tarpe, bet kai iš klausėm repeticiją, vadovaujamą naujojo operos dirigento muz. A. Vasaičio su choru ir solistais, įsitikinom, kokia tai graži ir ypač turtinga širdį dilgančiomis melodijomis bei gausiu choriniu dainavimu. Čikagos Lietuvių Operos choras — tai jau profesionalų vienetas su 22 metų patirtimi. Jaunasis dirigentas visą vienatę puikiai valdo. O solistai taip pat gerai pažįstami: D. Stankaitytė, M. Momiškienė, K. Kogutaitė, Al. Brazis, J. Vaznelis, R. Strimaitis, S. Wick ir J. Savimavičius. Operos chormeisteriai šiemet yra muz. A. Gečas ir jaunoji E. Sakadolskienė.

Pakštaitė. Pianinu talkina taip pat jaunosios kartos atstovas muz. A. Kaminskas. Choristų tarpe matosi būrelis jaunimo. Tai vis ženkli, kad Čikagos Lietuvių Operos egzistencijos kelias dar greit nesibaigs, nes ateina ir gabūs jaunimo atstovai. "Nabucco" operos spektakliai įvyks balandžio 1, 2 ir 8 d.d. Marijos augst. mokyklos salėje. Didžioji šiemetinių spektaklių atrakcija, be abejonės, bus jaunasis dirigentas Alvydas Vasaitis, solistai, puikus choras ir labai gražiomis bei skambiomis melodijomis atasta "Nabucco" opera.

Po parodomosios repeticijos Operos valdyba, kurią šiemet sudaro V. Radzius, V. Momkus, J. Vidžiūnas, R. Grauzinienė, I. Navickaitė, G. Mačiulytė ir A. Putrius, visus svečius ir Operos vieneto narius pavaišino.

SVIETIMO TARYBOJE

JAV LB švietimo tarybos posėdis įvyko 1977 m. gruodžio 18 d. Praėjusį rudenį iš švietimo tarybos išstojo 8 nariai. Šiame posėdyje dalyvavo ir naujieji tarybos nariai, pakviesti užimti pasitraukusiųjų vietas. Vicepirmininkės pareigas perėmė prof. dr. J. Reklaitienė, dėsanti lituanistiką Illinois-unte, baigusi Pedagoginį Lituanistikos Institutą. Įždininkas — J. Gaizutis, metus mokytojąves Lietuvoje, vėliau Vokietijoje, ėjęs vedėjo ir mokytojo pareigas Toronto lit. mokykloje. Augstesniųjų mokyklų reikalų vedėja — Zina Katišienė, poetė, rašanti Liūnės Sutenos pseudonimu, ilgametė Lemonto augtš. lit. mokyklos mokytoja. Pradžios mokyklų reikalų vedėja — Mirga Valaitienė, mokytoja, turinti pedagogikos magistro laipsnį, baigusi Pedagoginį Lit. Institutą, mokytojaujanti K. Donelaičio lit. mokykloje. Svetimo leidinių komisijos nariais pakviesti: mokyt. I. Kukeckienė, mokyt. R. Penkiūnienė ir dr. S. Ramanauskienė, pedagoginės psichologijos profesorė. Iš sąrašo matyti, kad pasiruošę žmonės, jų tarpe ir dalis jaunosios kartos atstovų.

Tame pat posėdyje ST pirm. Br. Juodelis painformavo, kad buvo užpildytos visos reikiamos formos ir įteiktas plačios apimties prašymas JAV švietimo departamentui Vašingtone skirti \$100,000 JAV lituanistikos mokyklų išlaikymui 1978 m. Galima tikėtis, kad skirs tik pusę ar mažiau, bet ir tai būtų didelė parama mokykloms. Norint apmokėti mokyklų nuomas, mokslo priemones ir mokytojams kiek geresnius atlyginimus, metams reikėtų \$444,000.

Pranešame, kad 1978 m. sausio 13 dieną mirė

a.a. MATAS MILUKAS,

sulaukęs 92 metų amžiaus. Palaidotas sausio 16 d. St. Charles kapinėse L. I., N.Y. Gyveno Richmond Hill, N. Y. Jis yra buvusio žymaus Amerikos lietuvių veikėjo a.a. kun. Antano Miluko brolis. Nuliūdime liko 5 sūnūs ir 2 dukterys.

Vienam uoliausių Montrealio Lietuvių Bendruomenės ramsčių ir jungėjų, pareigingam ir tolerantiškam visuomenininkui, idealistiškam kooperatininkui, šiltai ir humaniškai asmenybei

PRANUI RUDINSKUI

mirus, našlei, sūnams, dukrai ir visiems artimiesiems nuosirdžių užuojautą reiškia ir kartu liūdi —

Ilona ir Romas Maziliauskai

A+A

jaunystės draugui ir artimam kaimynui Telšiuose

dailininkui TELESFORUI VALIUI

mirus, žmonai ALDONAI, sesutei VALEI ir giminėms reiškia gilią užuojautą —

Vakarų Vokietija Anastazija ir Stasys Auderiai

A+A

SIMUI RADZIUI

mirus, jo dukrą — Maironio mokyklos išdininkę ALDONĄ VAICIŪNIENĘ, jos šeimą ir artimuosius liūdesio valandoje nuosirdžiai užjaučia —

Maironio mokyklos mokytojai ir tėvų komitetas

EKSKURSIJOS I EUROPA IR VILNIŲ 1978 METAIS

1. Gegužės 3 – 11 (aštuonios dienos)
2. Gegužės 24 – birželio 8 (keturiolika dienų)
3. Gegužės 31 – birželio 15 (keturiolika dienų)
4. Birželio 21 – liepos 6 (penkiolika dienų)
5. Liepos 12 – (dvi arba trys savaitės)
6. Liepos 26 – rugpjūčio 10 (dvi arba trys savaitės)
7. Rugpjūčio 9 – 30 (dvi arba trys savaitės)
8. Rugsėjo 6 – 21 (keturiolika dienų)
9. Rugsėjo 24 – spalio 2 (aštuonios dienos)
10. Lapkričio 14 – 22 (aštuonios dienos)

Visos ekskursijos praleis septynias dienas Vilniuje, vieną dieną Maskvoje, o likusį laiką — Europos miestuose pagal pageidavimą (jei susidarys bent penkių keleivių grupė). Rugpjūčio 10-30 dienomis ekskursija praleis vieną savaitę Jugoslavijoje ir vieną savaitę Romoje. Beveik visos ekskursijos sustos vienai savaitei Romoje.

Skambinti: 1 - 416 - 533 - 3531

V. BAČENAS All Seasons Travel
2224 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6R 1X3

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

AB

A & B ELECTRIC CO.

įveda elektros įrąmonės, prekybos pastatus ir gyvenamuosius namus
ALBINAS ARTICKONIS GINTAS ARTICKONIS
Miesto leidimas E-1079 Skambinti (collect)
Nemokamas įkainojimas Tel. 1-936-4612

V. BAČENAS
All Seasons Travel, B.D.

2224 DUNDAS STREET WEST,
TORONTO, ONTARIO M6R 1X3

VATIKANO RYTŲ POLITIKA...

(Atkelta iš 2-ro psl.)

vieną religiją po... Helsinkio nauja jėga suliepsnojo".

Sprendimą apie Apaštalių Sosto Rytų diplomatią padarys istorikai. Koks jis bebūtų, istorikai betgi negalės neišreikšti pagarbos Apaštalių Sostui ir jo diplomatams. Arkivyskupas Casarolis savo pasikalbėjime su "Presse" pareiškė, jog Apaštalių Sostas, vykdydamas savo misiją, negali pasitenkinti vien raginimu "meltis už milijonus (tikinčiųjų, esančių komunistų valdomuose kraštuose) ir leisti melstis arba apgailestavimu ir protestu prieš jų likimą. Čia eina reikalus apie sunkią, kieta atsakomybę, dėl kurios kenčia popiežius... Fantazijos, sakant, kad Katalikų Bendrija nurašė Vakarus, ir panašios, nereikalingos atsakymo. Tiesa, tiksliau sakant, yra ta, kad Apaštalių Sostas stebi komunizmo išsiplėtimą (arba socializmo, jei duodama pirmenybė šiam žodžiui) pasaulyje kaip reiškinį, kuriam nėra teikiama pakankamai rimtas dėmesys. Tikinčiųjų Bendrija žino neperžengiamąsias ribas. Niekad istorijoje (nors dabarties istorija galės būti rašoma tikrai ateityje) tokiais atvejais Apaštalių Sostas nedelsė tarti savo non possumus (negalime). Ir tai buvo daroma neatsižvelgiant į didelį pavojų institucijai. Be to, kaip praeityje, taip ir dabar kelrodis lieka tas pats, būtent, salus animamyras supra lex — sielų išganymas yra augščiausias įstatymas..."

Išnašos

1. K. Rahner/H. Vorgrimler, Kleines Konzilskompendium. Freiburg/Br. 1966, S. 13.

2. Passet sich Rom der Politik Moskaus an? Deutsche Tagespost von 22/23. 2. 1974.

3. Civiltà cattolica 1972. II. 19.

4. Glaube in der 2. Welt, Zeitschrift fuer Fragen von Religion, Atheismus und Menschenrecht. Kuesnacht - Zuerich, Nr. 7/8, 1974.

5. Die Ostpolitik des Vatikans. Rheinischer Merkur 1975. IX. 19.

6. Deutsche Uebersetzung auszugsweise in: Digest des Ostens vom April 1976, S. 83 ff.

Patikslinimas. Straipsnis "Vatikano Rytų politika", parašytas W. Sebelio, SJ. (ne dr. P. Roth), buvo išspausdintas "Stimmen der Zeit" 1975 m. spalio mėnesio numeryje. "T. Ziburiose" buvo išspausdintas jo santrauka 1976 m. 1 nr.

Vertė: J. Str.

Pajieškojimas

Prašomas atsiliepti Bonifacas Zilinskas (buvus Lietuvos geležinkelio meistris) arba apie jį žinantį šiuo adresu: P. Sapežinskas, R. R. 1 Windham Centre, Ont., Canada.

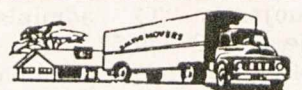
PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas. SUPERIOR SAUSAGE CO. 1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prie Lietuvių Namus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

MEDUS --

reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš butyno: 30 Dewson St., Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

BALTIC MOVERS

Visų rūšių pervežimas baldai ir kt. Vežamas turas pilnai apdraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Tėviškės Ziburiai • 1978. I. 19 — Nr. 3 (1458) • 7 psl.

SKAITYTOTOJAI PASISAKO

EKSKURSIJOS GYNEJAI

Verdunietė, atsiliepdama į mano pastabas apie Montrealio jaunimo ekskursijos panaudojimą komunistinei propagandai, bando apginti neapginamą dalyką. Jau tik vienas jos dalyvio pareiškimas Vilniuje tai rodo: "Man labai buvo įdomu pamatyti, kad čia visi žmonės laisvi, normaliai gyvena, kultūringi." Negeresni buvo ir kolaborantiniai vadovo pareiškimai. Apie tai buvo jau rašyta, nėra ko kartoti.

Ką montrealiečiai jaunuoliai pareiškė okup. Lietuvos televizijos programoje, neskelbiama, tad neįmanoma jų vertinti. Pasak Verdunietės, toje programoje skambėjo lietuviška montrealiečių kalba ir dainos. Deja, tokiu pripuolamo pobūdžio pasirodymu jie negalėjo imponuoti Lietuvoje (kaip ir savo silpną pasirodę Montrealio ansamblis "Gintaras", tikriausiai būtų imponavęs. Argi vienas kitas laužytas lietuviškas sakinybės nepripuolama dainelė galėjo ką nors sužavėti? Nebent tetas..."

Verdunietė rašo, esą montrealiečių jaunimo ekskursijos dalyviai grįžo iš okup. Lietuvos "didiesiems patriotais, geresniais lietuviams, ir jiems nautąteigijamas jau negresia." O kad taip būtų! Ar ne peranksti sakyti opa neperšokus griovius? Pagyvensim — pamatysim. Nutautimo pavojus gresia daugiau ar mažiau net Lietuvoje gimusiems išeiviams, o ką kalbėti apie čigimius. Jeigu iš Vilniaus grįžusieji jaunuoliai tapo geresniais lietuviams, kodėl ne vienas montrealiečių ekskursantas nevažiavo į Vašingtoną dalyvauti baltiečių demonstracijose? Vaziavo betgi "blogesnieji" lietuviai jaunuoliai, "mažesni" patriotai protestuoti prieš sovietinę vergiją Lietuvoje. Iš Vilniaus grįžusio jaunuolio buvo girdėti patarimai: "Jei norit važuoti į Vilnių, nevažiokit į Vašingtoną!"

Dėl palankios korespondencijos "Darbininko" 1977 m. 42 nr. galima tiek pasakyti, kad joje atspindi ne "Darbininko", o minėtos ekskursijos organizatorių nuomonę. Jie panašiu korespondencijų pasiuntė ir kitiems laikraščiams. Koks iš tikrųjų buvo jaunuolių ir jų vadovų samoningumas, matyti iš cituoto pareiškimo ir kitų pasisakymų "GK" 1977 m. 31 nr.

Mano pastabos buvo skirtos ne šauniamajam Montrealio lietuvių jaunimui.

A+A

SIMUI RADZIUI

mirus, jo žmoną TEKLE, dukteris ALDONĄ VAICIŪNIENĘ ir LAIMĄ ALEKSIENĘ su šeimomis

giliai užjaučiame ir kartu liūdimė —

Juodvalkiai
Macevičiai
Želviai

Kneitai
Dundziai
J. Samkovas

M. Zubrickas

Oshawa, Ont.

Pajamų mokesčio blankus užpildo

MARK TUOMOLA, B.A.

191 Eglinton Ave. E. No. 206
(Finnish Credit Union Building)

488-1801

FLYNN'S gėlių krautuvė

(savininkai latviai)

Gėlės įvairioms progoms. Pristatoma 2 kartus į dieną į visas ligonines ir laidojimų namus. Savininkė DIANA WALTERS pataria ir su-tvarko gėles vestuvėms.

Adresas:

139 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont. M6R 2L2. Tel. 534-2424

DRESHER-BARAUSKAS

INSURANCE
AGENCY
LTD. ir

W. G. DRESHER REAL ESTATE
REALTOR

233-3334 - 231-2661 - 231-6226

3830 B BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO
M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. Drešeris ir A. Mikšienė
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v.,
šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

Okulistas

L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas

S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami
susitarus telefonu

INSURANCE

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerciniai

Lietuviška
maisto
krautuvė

EUROPEAN MEAT &
DELICATESSEN

2899 Bloor St. W., prie Prince Edward
Tel. 233-9783 NAUJI LIETUVIAI SAVININKAI

BALTIC EXPORTING CO.

SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRASTUS IR SOV. SĄJUNGĄ
• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu);
šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

